

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Osobní automobil v podnikání
Personal Car in Business

Student:	Eva Kupková
Vedoucí bakalářské práce:	prof. Ing. Viola Šebestíková, CSc.

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání bakalářské práce

Student: **Eva Kupková**
Studijní program: **B6200 Ekonomika a management**
Studijní obor: **6202R049 Účetnictví a daně**
Specializace: **00 Účetnictví a daně**
Téma: **Osobní automobil v podnikání**
Personal Car in Business

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Teoretická východiska využívání automobilů v podnikání
  3. Možnosti využití osobního automobilu v podnikání
  4. Praktická aplikace
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratek
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KOLEKTIV AUTORŮ. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2012*. 10. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. 440 s. ISBN 978-80-7269-726-3.
VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi – praktický průvodce*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 120 s. ISBN 978-80-247-4081-2.
VYCHOPEŇ, Jiří. *Finanční leasing z účetního a daňového pohledu*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 157 s. ISBN 978-80-7357-590-8.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Viola Šebestíková, CSc.**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

Ing. Jana Hekalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně mimo přílohu č. 1 danou mi k dispozici v LMS.

Eva Kupková
.....
Eva Kupková

Datum odevzdání: 10.5.2013

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Teoretická východiska využívání automobilů v podnikání	6
2.1	Pořízení automobilu.....	9
2.2	Odpisování automobilu.....	13
2.2.1	Daňové odpisy	13
2.2.2	Účetní odpisy	17
2.3	Technické zhodnocení	18
2.4	Odpovědnost za automobil	20
2.5	Kniha jízd	21
2.6	Vyřazení automobilu	22
2.6.1	Prodej automobilu.....	22
2.6.2	Přeřazení do osobního užívání.....	23
2.6.3	Likvidace automobilu	24
2.6.4	Odcizení automobilu.....	25
3	Možnosti využití osobního automobilu v podnikání	25
3.1	Leasing.....	25
3.1.1	Operativní leasing	26
3.1.2	Finanční leasing	27
3.2	Osobní automobil zařazený do obchodního majetku	28
3.3	Osobní automobil nezařazený do obchodního majetku.....	30
3.4	Osobní automobil v daňové evidenci	32
4	Praktická aplikace	34
4.1	Charakteristika společnosti.....	34
4.2	Odpisy.....	35
4.3	Automobily v účetnictví	36

4.4	Využívání soukromého automobilu zaměstnance	38
4.5	Využívání firemního automobilu zaměstnancem pro soukromé účely	39
4.6	Srovnání pořízení automobilu za hotové a pomocí finančního leasingu.....	41
4.7	Paušální výdaj na dopravu versus skutečné výdaje (náklady).....	42
4.8	Daň silniční.....	43
4.9	Shrnutí	44
5	Závěr	46
	Seznam použité literatury	48
	Seznam symbolů a zkratk	52
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Příloha č. 1	

1 Úvod

Současná doba je velmi náročná jak pro běžného občana, tak pro podnikatelské subjekty. Vzhledem k vysoké míře nezaměstnanosti a vysoké konkurenci je třeba dojíždět za prací, či za klienty i několik desítek kilometrů, což vede nepochybně k vyššímu využívání dopravních prostředků, nejčastěji automobilů. Toto je hlavním důvodem, proč jsem si jako téma své bakalářské práce zvolila osobní automobil v podnikání.

Cílem této práce je vysvětlit používání automobilu v podnikání, zhodnotit výhody a nevýhody jednotlivých možností využívání osobního automobilu v podnikání, posoudit vhodnost zvoleného způsobu pořízení z daňového pohledu a vše názorně ukázat na praktickém příkladu. Následující kapitola vysvětluje vlivy, které působí na podnikatele při rozhodování, zda automobil bude či nebude pro podnikání používat a také povinnosti plynoucí z využívání osobních automobilů. Můžeme zde zahrnout daňovou uznatelnost nákladů spojených s provozem automobilu, ale také povinnost platit silniční daň. Je zde vysvětleno pořízení i vyřazení automobilu, odpisování či technické zhodnocení aj.

V rámci třetí kapitoly je vysvětleno využívání automobilu zařazeného do obchodního majetku, nezařazeného do obchodního majetku, automobilu v daňové evidenci a také pořízení automobilu na leasing. Leasing je zahrnut do této kapitoly, jelikož v současnosti představuje nejrozšířenější způsob financování při pořízení automobilu a proto mu bude věnováno více pozornosti.

Čtvrtá kapitola se skládá z praktického příkladu, ve kterém je zachyceno vedení osobních automobilů v konkrétní společnosti, jejímž cílem je minimalizovat náklady spojené s provozováním vozidel.

Ráda bych zdůraznila, že v této práci je pohlíženo na osobní automobil z pohledu podnikatele či společnosti, které jej využívají pro zjednodušení své výdělečné činnosti, a tudíž jsou vysvětleny situace, které pro tohoto běžného podnikatele či společnost mohou nastat. Nenajdete zde vysvětlené situace, které nastávají u osob obchodujících s automobily či u osob, které automobily pronajímají.

Tato práce byla vypracována dle zákonů a předpisů platných v roce 2013.

Ve své práci jsem využila vědeckou metodu popis, analýzu, dedukce a indukci.

2 Teoretická východiska využívání automobilů v podnikání

Téměř každý podnikatel či společnost využívá ke své činnosti alespoň jeden osobní automobil. V dnešní době mnohem praktičtější dopravní prostředek než je hromadná doprava. V automobilu lze převést více osob za stejné náklady, dojet až do přesného místa určení bez přestupů či přepravovat drobný náklad. Ovšem aby to neznělo moc jednoduše. Z využívání osobního automobilu neplyne pro podnikatele či společnost jen užitek. Jsou s ním spojené také různé povinnosti a administrativa. Je třeba rozlišovat výdaje daňové a nedaňové, vybrat vhodný způsob uplatňování PHM, dále povinnost platit silniční daň aj.

Rozhodne-li se PO nebo podnikající FO pro pořízení osobního automobilu do svého obchodního majetku, pak zde jsou určitá pravidla, stanovená zákonem o daních z příjmů, týkající se uplatňování daňových nákladů. Zákon o daních z příjmů určuje, které náklady spojené s využíváním osobního automobilu mohou být pro podnik daňově uznatelné, a které naopak jako výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů uznat nelze. Do nákladů daňově uznatelných patří následující náklady:

- daňové odpisy,
- daň silniční,
- povinné zákonné pojištění,
- havarijní pojištění,
- technické zhodnocení do 40 000 Kč za zdaňovací období,
- nákup pohonných hmot,
- nákup pneumatik,
- parkování,
- opravy a údržba,
- časově rozlišené leasingové splátky a
- jiné náklady, související s provozem vozidla jako je např. mytí, náhradní díly, atd.

Využívá-li PO či FO pro dosažení, zajištění a udržení příjmů osobní automobil, nemusí vždy uplatňovat skutečné výdaje na PHM a parkovné. Místo nich je možné uplatňovat paušální výdaj na dopravu. Současná legislativa umožňuje poplatníkům, aby zvolili pro ně výhodnější variantu.

Paušální výdaj na dopravu je částka, stanovená v § 24, odst. 2 písm. zt) ZDP, kterou poplatník nahradí skutečné výdaje na PHM a parkovné. Tento výdaj lze uplatnit maximálně na 3 silniční motorová vozidla, která mohou být:

- zahrnutá do obchodního majetku,
- v soukromém vlastnictví nebo spoluvlastnictví podnikatele, nebo
- v nájmu.

Pokud tedy poplatník vlastní více než 3 vozidla, musí u ostatních uplatňovat skutečné výdaje.

Výše paušálu činí na každý celý kalendářní měsíc, ve kterém automobil využíval pro dosažení, zajištění a udržení příjmů, 5 000 Kč. *„Využívá-li k dosažení, zajištění a udržení příjmů silniční motorové vozidlo, které je ve společném jmění manželů nebo ve spoluvlastnictví, více poplatníků, mohou si v úhrnu uplatnit paušální výdaj na dopravu nejvýše 5 000 Kč měsíčně za toto vozidlo.“* Jak tvrdí Janoušek (2011, s. 332) Jestliže poplatník využívá automobil i pro soukromé účely, může si uplatnit paušální výdaj na dopravu maximálně ve výši 80% z původní částky 5 000Kč.

Paušální výdaj na dopravu nelze uplatnit na automobil, který poplatník využívá bezplatně, nebo který je předmětem smlouvy o výpůjčce. Další podmínkou pro uplatnění plného výdajového paušálu je, že automobil nesmí být využit jinou osobou (např. „manažerská vozidla“). Pracovní cesty zaměstnanců či spolupracujících osob se za využití automobilu jinou osobou nepovažují. V průběhu zdaňovacího období není dovoleno měnit způsob uplatnění výdajů z paušálních na skutečné a naopak.

Paušál na dopravu nahrazuje pouze skutečné PHM a parkovné, z čehož vyplývá, že ostatní výdaje spojené s provozem automobilu zůstávají daňově uznatelné, pokud jde o výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Jestliže poplatník uplatňuje výdajový paušál na dopravu pouze ve výši 80%, pak ve stejné výši krátí i ostatní výdaje spojené s provozem automobilu.

V účetnictví se o paušálním výdaji na dopravu neúčtuje. Na konci období, při transformaci účetního výsledku hospodaření se odečtou skutečné výdaje na PHM a parkovné a místo nich se přičte paušál ve výši odpovídající počtu měsíců, po které byl automobil používán. Skutečné výdaje na PHM (které nyní byly ze základu daně vyloučeny, aby je nahradil paušální výdaj), obsahovaly i DPH, nárok na odpočet u této úpravy zůstává.

Za daňový výdaj se považuje také silniční daň placená za automobil, sloužící pro ekonomickou činnost podnikatele či společnosti. Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční je základní pomůckou pro stanovení této daně.

Předmětem daně jsou silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla, pokud jsou registrována a provozována v České republice a která jsou používána k podnikání nebo k jiným činnostem, z nichž plynoucí příjmy jsou předmětem daně z příjmů. Povinnost platit tuto daň vzniká jen ty kalendářní měsíce v roce, po které byl automobil skutečně využíván k dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Poplatníkem daně silniční je FO nebo PO, která je provozovatelem vozidla a je zapsána v technickém průkazu, osoba která vozidlo užívá v případě, že osoba zapsaná v technickém průkazu zemřela, zanikla nebo byla zrušena, nebo zaměstnavatel, pokud vyplácí svému zaměstnanci cestovní náhrady za použití soukromého automobilu. Použití soukromého automobilu zaměstnance bude blíže rozebráno v kapitole 3. Pokud dochází ke změně poplatníka, přičemž původní i nový majitel používají automobil pro podnikání, pak nový vlastník je poplatníkem daně už v měsíci, ve kterém byl zapsán do TP jako nový vlastník. Původní majitel za tento měsíc již daňovou povinnost nemá. Pokud po prodeji není automobil používán k podnikání, je původní vlastník poplatník daně ještě za měsíc, ve kterém došlo k prodeji.

Povinnost platit daň vzniká od počátku kalendářního měsíce, v němž se automobil začal používat pro podnikání nebo jinou samostatnou výdělečnou činnost. Poplatník, jemuž vzniká daňová povinnost, je povinen v daňovém přiznání daň sám vypočítat a odvést správci daně. Daňové přiznání musí poplatník podat nejpozději do 31. ledna následujícího roku po uplynutí zdaňovacího období.

Základem daně u osobních automobilů, s výjimkou osobních automobilů na elektrický pohon, je zdvihový objem motoru v cm^3 .

Roční sazby daně u osobních automobilů jsou zobrazeny v Tab. 2.1.

Tab. 2.1 – ROČNÍ SAZBY DANĚ U OSOBNÍCH AUTOMOBILŮ

Zdvihový objem motoru v cm^3	Sazba daně v Kč
Do 800	1 200
800 – 1 250	1 800
1 250 – 1 500	2 400
1 500 – 2 000	3 000
2 000 – 3 000	3 600
Nad 3 000	4 200

ZDROJ: VLASTNÍ ÚPRAVA Z DAŇOVÝCH ZÁKONŮ

Sazba daně se snižuje o 48 % po dobu 36 kalendářních měsíců od data první registrace vozidla, o 40 % po dobu následujících dalších 36 kalendářních měsíců a o 25 % po dobu následujících dalších 36 kalendářních měsíců.

Další možností, kterou by měli PO či FO před pořízením zvážit je využívání soukromých automobilů. I v tomto případě je možnost uplatnit z hlediska daní z příjmů

některé výdaje spojené s osobním automobilem, jako jsou výdaje na PHM, parkovné, silniční daň aj. Pokud je poplatníkem daně zaměstnavatel, lze použít místo sazby daně dle zdvihového objemu motoru, sazbu 25 Kč za každý den použití osobního automobilu a to v případě je-li to výhodnější.

Více k tomuto tématu v kapitole 3.2

2.1 Pořízení automobilu

Pokud se FO či PO rozhodne automobil pořídit, má na výběr několik způsobů:

- koupí,
- úvěrem,
- vkladem do majetku firmy,
- převedením z osobního vlastnictví,
- na leasing,
- bezúplatným nabytím
- směnou,
- při koupi podniku nebo jeho částí,
- transformací podniku,
- vlastní výrobou, atd.

Koupí se rozumí pořízení nového nebo již provozovaného (ojetého) osobního automobilu z tuzemska či zahraničí za hotové nebo na fakturu. Automobil můžeme nakoupit od PO nebo FO podnikatele i FO nepodnikatele, ale vždy na základě kupní smlouvy, která se řídí Obchodním a Občanským zákoníkem.

Kupní smlouva představuje závazek prodávajícího dodat kupujícímu konkrétní vozidlo a převést na kupujícího vlastnické právo k vozidlu. Naopak kupující se zavazuje uhradit prodávajícímu kupní cenu. Mezi základní náležitosti kupní smlouvy patří:

- sjednání ceny nebo způsob jejího stanovení,
- dodací lhůta,
- podmínky dodání,
- splatnost kupní ceny,
- záruční doba,
- podpisy obou zúčastněných, a jiné.

Při pořízení automobilu za hotové, je třeba zvážit veškeré klady a zápory, které tento způsob přináší. Podnikatel by měl předem dobře zvážit, zda disponuje takovými finančními

prostředky, aby mohl zaplatit automobil a přitom to neohrozilo jeho činnost. Dále je třeba uvědomit si, že peníze vynaložené na pořízení automobilu, by mohl investovat do jiných aktivit. Proto další možností financování koupí za hotové je vypůjčit si potřebné peněžní prostředky v rodině. Tato možnost může být pro podnikatele velmi výhodná, jelikož nemusí zvažovat alternativní náklady. Většinou z těchto peněz nemusí platit úrok, a pokud ano, tak nižší než je obvyklé úročení u bank. Ovšem i při financování automobilu z rodinných finančních prostředků je vhodné stanovit si, v jakých intervalech, kolik a případně do kdy bude půjčka splacena.

V případě, že kupující nemá dostatečné prostředky na pořízení osobního automobilu, může banku požádat o úvěr. Úvěr se skládá ze dvou částí: jistiny a úroku. Tento úvěr klient bance po stanovenou dobu splácí v předem stanovených anuitních splátkách, které zahrnují jak splátku jistiny tak úroku. O splátce každé části úvěru se účtuje odlišně. *„Je obvyklé, že při pořizování automobilu tzv. na úvěr v rámci smlouvy o pořízení vozu (často trojdohoda mezi podnikatelem, prodejcem vozu a bankou, popř. jiným peněžním poskytovatelem) se stává vlastníkem kupující ještě před splacením úvěru.“* Jak tvrdí čtvrtletník 1000 řešení (3/2012, s. 25) Pokud se kupující stává vlastníkem vozidla až po splacení úvěru, nebo jeho příslušné části, nemůže před nabytím vlastnických práv automobil zařadit do obchodního majetku a ani jednotlivé splátky nemohou být daňově uznatelný výdaj.

Dalším způsobem jak pořídit osobní automobil, je vložení automobilu společníkem do obchodního majetku. Nejčastěji tak činí za účelem získání nebo zvýšení podílu ve společnosti. *„Podmínkou vkladu vozidla je, aby mohlo dojít k přechodu jeho vlastnictví z vkladatele na společnost, a také, že toto vozidlo může společnost hospodářsky využívat ke své činnosti nebo v souvislosti se svou činností.“* Jak tvrdí Janoušek (2011, s. 139). V okamžiku, kdy společník vloží vozidlo do majetku společnosti, ztrácí právo s vozidlem samovolně nakládat nebo požadovat jeho vrácení.

Při převodu automobilu z osobního vlastnictví do obchodního majetku podnikatele je to obdobné jako u vkladu automobilu do obchodního majetku firmy s tím rozdílem, že majetek vkládá podnikající FO. Pokud podnikatel, fyzická osoba, vkládá do podnikání automobil, který je ve společném jmění manželů, pak ho může vložit pouze jeden z manželů po výslovném souhlasu druhého z manželů. Převod majetku podnikatele do jeho obchodního majetku, není považován za plnění podléhající dani z příjmů. Dani z přidané hodnoty tento převod podléhá.

Dalším v současné době velmi rozšířeným způsobem pořízení osobního automobilu je leasing. Jelikož u leasingu zůstává automobil po celou dobu nájmu v majetku leasingové společnosti, bude tato problematika blíže vysvětlena v kapitole 3.

Po pořízení vozidla následuje jeho zařazení do užívání. Cena, za kterou PO či FO osobní automobil pořídila, nemusí být shodná s cenou ve které je vozidlo zařazeno do užívání a to z důvodu, že okamžik pořízení nemusí být shodný s okamžikem zařazení. V této době mohou vzniknout další výdaje spojené s pořízením automobilu. *Za okamžik pořízení majetku se považuje okamžik přechodu většiny práv a rizik na kupující firmu, tedy jedná se povětšinou o den dodání (Strouhal, 2010).*

Pro ocenění majetku se využívá několik typů cen, a to v závislosti na způsobu pořízení. *Kolektiv autorů (2012) tvrdí, že součástí ocenění DHM je cena, za kterou byl majetek pořízen a náklady vynaložené do doby uvedení majetku do stavu způsobilého k užívání a spojené s pořízením tohoto majetku.*

Nejpoužívanější je ocenění pořizovací cenou. Tato cena se skládá z kupní ceny automobilu a nákladů souvisejících s pořízením. Pořizovací cena se používá při pořízení automobilu:

- koupí,
- na úvěr,
- při vkladu do majetku firmy, pokud k tomuto vkladu došlo do 1 roku od zakoupení automobilu,
- při převodu z osobního majetku, pokud k němu došlo do 5 let od jeho pořízení.

Dalším typem je reprodukční pořizovací cena. Tuto cenu definuje § 25 zákona o účetnictví jako cenu, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje. Většinou je to cena, stanovená znalcem. V případě vozidla se jako reprodukční pořizovací cena využívá, podle zákona o oceňování majetku, také cena obvyklá.

„Obvyklou cenou se pro účely tohoto zákona rozumí cena, která by byla dosažena při prodeji stejného, popřípadě obdobného majetku nebo při poskytování stejné nebo obdobné služby v obvyklém obchodním styku v tuzemsku ke dni ocenění. Přitom se zvažují všechny okolnosti, které mají na cenu vliv, avšak do její výše se nepromítají vlivy mimořádných okolností trhu, osobních poměrů prodávajícího nebo kupujícího ani vliv zvláštní obliby.“ Zákon o oceňování majetku (2012, § 2).

Reprodukční pořizovací cena se využívá pro ocenění majetku:

- nabytého bezúplatně,

- vloženého do obchodního majetku, pokud od pořízení uplynula doba delší než 1 rok,
- převedeného z osobního vlastnictví, pokud od pořízení uplynula doba delší než 5 let.

Za náklady související s pořízením automobilu, můžeme považovat:

- clo,
- platby za poskytnuté záruky,
- poplatky spojené s pořízením,
- montáž,
- technické zhodnocení provedené do 1. roku po zaevidování majetku,
- DPH pokud jde o neplátce, nebo u plátce, pokud není oprávněn nárok na odpočet uplatnit, aj.

Pro výpočet odpisů a také pro daňové účely se využívá vstupní cena. Vstupní cena představuje konečnou cenu, ve které je majetek zařazen do užívání.

Vzhledem k tomu, že česká legislativa neumožňuje používat na silnicích automobil, který není pojištěný, musí vlastník vozidla uzavřít pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Zákon č. 168/1999 Sb., vymezuje podmínky pro uzavření tohoto zákonného pojištění.

Na pozemní komunikaci, s výjimkou soukromé účelové komunikace, může automobil provozovat pouze osoba, která má pojištěnou odpovědnost za škodu způsobenou provozem vozidla. A to i v případě, že vozidlo není na pozemní komunikaci v provozu, ale je na ni pouze ponecháno.

Smlouva o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla se uzavírá mezi pojistníkem a pojistitelem. Pojistitelem je pojišťovna, která má na základě právního předpisu oprávnění uzavírat pojistné smlouvy v České Republice. Pojistníkem se rozumí osoba, která uzavřela s pojistitelem smlouvu. Pojištění vzniklé na základě této smlouvy nelze přerušit, nebylo-li dohodnuto jinak.

Uzavřít pojistnou smlouvu je povinen vlastník vozidla, které podléhá registraci silničních vozidel, nebo vozidla které nepodléhá registraci, ale je ve vlastnictví FO, nebo PO se sídlem na území České republiky a dále je povinen pojistnou smlouvu uzavřít řidič cizozemského vozidla, pokud nemá platnou zelenou kartu vydanou pojišťovnou v cizím státě.

Pojistná smlouva je platná na území všech členských států a jiných států ze seznamu států, který je stanoven vyhláškou ministerstva. „*Pojištění odpovědnosti se vztahuje na*

každou osobu, která odpovídá za škodu způsobenou provozem vozidla uvedeného v pojistné smlouvě. “ Zákon č. 168/1999 Sb., (§ 6, odst. 1).

Ihned po uzavření pojistné smlouvy, obdrží pojistník od pojistitele zelenou kartu.

Pojistitel má povinnost uhradit poškozenému:

- škodu na zdraví a škodu způsobenou usmrcením,
- škodu vzniklou poškozením, zničením nebo ztrátou věci,
- ušlý zisk,
- náklady spojené s právním zastoupením v souvislosti se škodou.

Provozovala-li v době vzniku škody vozidlo jiná osoba než vlastník a vznikla-li škoda vlastníkov, náleží mu náhrada od pojistitele pouze na škodu způsobenou na zdraví, nebo na škodu způsobenou usmrcením včetně nároků na náhradu výdajů za péči hrazenou z veřejného zdravotního pojištění. Placené pojištění představuje výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

2.2 Odpisování automobilu

Vzhledem k tomu, že osobní automobil představuje pro podnik dlouhodobý majetek, je v účetnictví evidován na majetkových účtech. Do nákladů se hodnota vozu uplatní až pomocí odpisů.

„Odpisy jsou odhadem částky (vyjádřené jako náklad), která co nejpřesněji vyjadřuje rozložení výnosů, které toto aktivum účetní jednotce přináší; nejde tedy výhradně jen o kvantifikaci fyzického a morálního opotřebení. Tvorbou odpisů dochází ke korekci ocenění majetku ve vazbě na jeho využívání a rozvaha tak vhodněji (věrněji) vyjadřuje finanční situaci účetní jednotky.“ Jak tvrdí Strouhal (2010, s. 84)

Při výpočtu odpisů se také setkáváme s termínem oprávk. Ty představují součet odpisů. Rozdíl mezi pořizovací cenou a oprávkami vyjadřuje zůstatková cena.

Dle naší legislativní úpravy dělíme odpisy na daňové a účetní. Tyto kategorie budou dále podrobně vysvětleny.

2.2.1 Daňové odpisy

Daňové odpisy dlouhodobého majetku se řídí zákonem o daních z příjmů. Daňové odpisy lze u osobního automobilu uplatnit na konci účetního období, pokud je automobil zařazen do obchodního majetku. Poplatník má právo, nikoli povinnost uplatnit v daném účetním období daňové odpisy majetku, z čehož vyplývá, že odpisování lze přerušit (to platí pouze pro daňové odpisy).

Rozhodne-li se poplatník přerušit odpisování, může tak provést u jednoho či více automobilů. Doba pro přerušení odpisování není stanovena a záleží tedy na rozhodnutí poplatníka. Během doby přerušení se neuplatňují odpisy. Ani se nezaznamenávají na inventární kartě automobilu. Jakmile poplatník zahájí opětovně odpisování, pokračuje v odpisech, jakoby odpisování nepřerušil. Výjimkou jsou fyzické osoby, které uplatňují výdaje procentem z příjmu, protože tyto výdaje jsou komplexní a tudíž obsahují i odpisy. Pokud tedy poplatník přerušil odpisování automobilu z důvodu, že uplatňoval paušální výdaje, musí to zaznamenat do inventární karty automobilu a nemůže navázat na předchozí odpisování. Jeden z hlavních důvodů, proč se podnikatel rozhodne pro přerušení odpisování je skutečnost, že dosahuje ztráty. V tomto případě je pro něj neefektivní snižovat základ daně pomocí odpisů a tudíž je lepší odpisování přerušit do doby než bude opět dosahovat zisku.

Zákon o daních z příjmů vymezuje 6 odpisových skupin, do kterých je dlouhodobý majetek rozdělen. Osobní automobil je zařazen do 2. odpisové skupiny (položka 2-81, Dvoustopá motorová vozidla osobní). Dále zákon o daních z příjmů určuje pro každou odpisovou skupinu dobu, po kterou se majetek do ní zahrnutý odpisuje (§ 30), a také vymezuje roční odpisové sazby a koeficienty pro jednotlivé skupiny (§ 31 a § 32). Základním kritériem pro zařazení automobilu do dlouhodobého hmotného majetku je vstupní cena vyšší než 40 000 Kč. Odpisy můžeme uplatnit také u technického zhodnocení automobilu, pokud je o něm účtováno samostatně, přesáhlo hranici pro zařazení do DHM a nezvyšuje zůstatkovou či vstupní cenu vozidla. Technické zhodnocení může odepisovat také nájemce u pronajatého vozidla, pokud to umožňuje smlouva o pronájmu a pokud o tyto výdaje nezvýšil vlastník automobilu vstupní cenu vozidla.

Daňové odpisy dělíme na odpisy lineární, neboli rovnoměrné a na odpisy degresivní neboli zrychlené. Způsob odepisování nového automobilu si stanoví majitel. Výjimkou je, pokud majitel pokračuje v odpisování, které začal původní vlastník.

Pro výpočet **lineárních odpisů** využíváme maximálních ročních odpisových sazeb. Výše těchto sazeb pro druhou odpisovou skupinu je uvedena v Tab. 3.1

Tab. 2.2- MAXIMÁLNÍ ROČNÍ ODPISOVÉ SAZBY PRO 2. ODPISOVOU SKUPINU

Sazba v 1. roce odpisování	Sazba v dalších letech odpisování	Sazba pro zvýšenou vstupní cenu
11	22,25	20

ZDROJ: DAŇOVÉ ZÁKONY

Při lineárním odpisování osobního automobilu nelze uplatnit zvýšenou odpisovou sazbu, ale je možné využít sazbu nižší než je maximální stanovená (viz §31 odst. 7, ZDP).

Základní vzorec pro výpočet rovnoměrného odpisu se vyjádří jako setina vstupní ceny násobené roční odpisovou sazbou, viz vzorec

$$ODPIS = \frac{VC \cdot ROS}{100} \quad (2.1)$$

Při výpočtu odpisu v prvním roce odpisování se počítá se sazbou pro 1. rok odpisování, v dalších letech se sazbou pro další roky odepisování. Je-li na automobilu provedeno technické zhodnocení, provádí se výpočet odpisů ze zvýšené vstupní ceny, což je součet vstupní ceny a hodnoty technického zhodnocení. Postup výpočtu je stejný jako u předchozích případů. Pokud bylo v průběhu odpisování provedeno technické zhodnocení, odpis v posledním roce se vypočte jako rozdíl mezi zvýšenou vstupní cenou a výše odpisů v jednotlivých letech.

Rozhodne-li se podnikatel pro **zrychlené odpisování** automobilu, nepočítá odpisy pomocí ročních odpisových sazeb, ale pomocí koeficientů pro zrychlené odpisování. Tyto koeficienty jsou pro 2. odpisovou skupinu uvedeny v Tab. 3.2

Tab. 2.3 - KOEFICIENTY PRO ZRYCHLENÉ ODPISOVÁNÍ PRO 2. ODPISOVOU SKUPINU

Koeficient v 1. roce odpisování	Koeficient v dalších letech odpisování	Koeficient pro zvýšenou zůstatkovou cenu
5	6	5

ZDROJ: DAŇOVÉ ZÁKONY

Ani při zrychleném odpisování osobního automobilu nemůže podnikatel využít možné zvýšení vstupní ceny.

Základní vzorce pro výpočet zrychlených odpisů jsou na rozdíl od odpisů lineárních dva:

- odpis v 1. roce (vzorec 2.2)

$$\text{odpis v prvním roce} = \frac{VC}{k_1} \quad (2.2)$$

- a odpisy v dalších letech (vzorec 2.3).

$$\text{odpis v dalším roce} = \frac{2 \cdot ZC}{k_2 - n} \quad (2.3)$$

k₁ vyjadřuje koeficient pro zrychlené odpisování v 1. Roce

k₂ vyjadřuje koeficient pro zrychlené odpisování v dalších letech

n je počet let, po které už byl automobil odpisován

Dojde-li při zrychleném odpisování k technickému zhodnocení automobilu, výpočet odpisu v roce provedení technického zhodnocení bude následující:

$$\text{odpis v roce } TZh = \frac{2 \cdot \text{zvýšená } ZC}{k_3} \quad (2.4)$$

V dalších letech po provedení technického zhodnocení dojde k následující úpravě:

$$\text{odpis po } TZh \text{ v dalších letech} = \frac{2 \cdot ZC}{k_3 - n} \quad (2.5)$$

k₃ vyjadřuje koeficient pro zvýšenou zůstatkovou cenu

n vyjadřuje počet let, po které bylo odpisováno ze zvýšené ZC

Pokud bylo na automobilu provedeno technické zhodnocení, tak stejně jako u rovnoměrného odpisování, i zde odpis v posledním roce nepočítáme pomocí stanoveného vzorce. Odpis v posledním roce je v takovém případě vždy roven zůstatkové ceně.

Odpisy se vždy zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

Rozdíl mezi lineárními a zrychlenými odpisy tedy spočívá v tom, že rovnoměrné odpisy jsou počítány pomocí ročních sazeb, naproti tomu zrychlené odpisy pomocí koeficientů. Při rozhodování, který styl odpisování je vhodnější, záleží na tom, jak chce podnikatel ovlivnit složku nákladů. Pokud nebudeme brát v úvahu možnost technického zhodnocení, tak lineární odpisy, jsou v prvním roce odpisování nižší a v dalších letech je jejich výše vždy stejná. Při zrychleném odpisování promítneme v 1. roce do nákladů vyšší část vstupní ceny než při odpisování rovnoměrném, ale v následujících letech se hodnota odpisu postupně snižuje.

Daňové odpisy jsou vždy roční, nedochází k přepočtu na měsíce. „*Daňové odpisy jsou výsledkem propočtů mimo soustavu účetnictví a význam mají pouze pro potřeby daňového přiznání.*“ Jak tvrdí Hóťová (2006, s. 12)

Při výpočtu odpisů může nastat problém z pohledu DPH, jelikož podnikatel, který není poplatníkem daně z přidané hodnoty, zahrnuje do vstupní ceny vozu i částku této daně. DPH je tudíž odpisováno spolu s automobilem. Problém nastává v okamžiku, kdy se podnikatel stane osobou registrovanou k dani, jelikož má nárok na odpočet DPH u majetku, který pořídil během předcházejících 12 měsíců, pokud má tento majetek stále ve svém obchodním majetku. Splňuje-li automobil tuto podmínku, je u něj nárok na odpočet DPH a tudíž dojde ke snížení vstupní ceny vozidla o částku daně (dle sazeb daně platných v roce pořízení vozu). Pokud již byl automobil daňově odpisován, část DPH byla spolu s hodnotou vozu zahrnuta do nákladů

podnikatele, a tudíž snížila základ daně. V roce, kdy dojde k registraci a tím k odpočtu DPH, je třeba provést korekci v odpisu. Vypočítat částku, která představuje výši DPH, která byla v předchozím roce odepsána. Tato částka bude v roce registrace zvyšovat základ daně jako připočitatelná položka.

2.2.2 Účetní odpisy

„Odpisováním se pro účely účetnictví rozumí postupné trvalé snižování hodnoty dlouhodobého majetku formou odpisů, které jsou účtovány do nákladů souvztažně s účtem oprávek a nepřímo tak v účetnictví vyjadřují snížení hodnoty dlouhodobého majetku.“ Jak tvrdí Janoušek (2011, s. 161)

Účetní jednotka je povinna sestavit vnitropodnikovou směrnici, která bude sloužit jako podklad pro výpočet odpisů. Bude v ní sepsán odepisovaný majetek, způsoby stanovení výpočtu účetních odpisů majetku a jeho účtování. Tato vnitropodniková směrnice se nazývá odpisový plán.

Účetní odpisy zohledňují skutečnou dobu životnosti majetku a jeho případnou zůstatkovou cenu. Na základě výsledků inventarizace, může účetní jednotka prodloužit nebo zkrátit dobu odepisování. Při této změně musí zůstat zachován věrný a poctivý obraz účetnictví a důvod změny musí umět vysvětlit.

Účetní odpisy, jak již bylo řečeno, mají vliv na účetnictví podnikatele. Tento odpis osobního automobilu bude účtován jako zvýšení nákladů na účtu 551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a souvztažně na účet 082 – Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí. Na účtu 082 se kumulují jednotlivé měsíční odpisy až do výše vstupní ceny majetku. Poté dochází k vynulování účtu, zaúčtováním celkové částky oprávek proti účtu 022. Tím jsme z hlediska účetnictví zachytili, že automobil je zcela odepsán.

Účetní odpisy se na rozdíl od daňových odpisů počítají za jednotlivé kalendářní měsíce, ne za celé roky. A jsou zaokrouhlovány na celé koruny nahoru.

Nejznámějšími způsoby účetních odpisů, které lze použít pro odepisování osobního automobilu jsou:

- rovnoměrné (časové) odpisy, které vypočítáme jako podíl vstupní ceny a doby životnosti majetku
- výkonové odpisy, které stanovíme podle předpokládaného množství ujetých kilometrů.

Z pohledu daně z příjmů představují účetní odpisy daňově neuznatelný náklad a naopak daňové odpisy jsou daňově uznatelným nákladem. Z toho vyplývá, že pro úpravu základu daně je třeba zjistit rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy. Je-li rozdíl kladný, a tudíž účetní odpisy převyšují daňové, zvyšuje tento rozdíl základ daně. Vyjde-li rozdíl záporný, účetní odpisy jsou nižší než daňové, snižuje tento rozdíl základ daně.

2.3 Technické zhodnocení

Během doby využívání automobilu pro podnikání může vzniknout potřeba toto vozidlo nějak zmodernizovat či upravit. K tomuto účelu slouží technické zhodnocení, které je definováno v § 33 zákona o daních z příjmů. Obecně se za technické zhodnocení považují nástavby, přístavby, modernizace a rekonstrukce, které překročili stanovenou hranici 40 000 Kč, anebo nepřekročily tuto hranici, ale podnikatel stanovil, že budou za technické zhodnocení považovány (nebyly uplatněny do nákladů). Lze tedy říct, že se jedná o výdaje, které jsou vynaložené na zachování či zmodernizování majetku. Je proto důležité odlišovat technické zhodnocení a opravy či údržbu.

Za údržbu se tedy dá považovat preventivní činnost, prováděna za účelem předcházení poruch a škod.

Oprava je účelná činnost prováděna k odstranění opotřebení či poškození. Cílem opravy je uvést majetek do předchozího nebo provozuschopného stavu.

Z pohledu provozovatele osobního automobilu, údržbu může představovat výměna oleje po ujetí stanovených kilometrů, výměna stěračů, výměna pneumatik při nedostatečné hloubce dezénu či pravidelná výměna brzdových destiček. Za opravu se považuje například uvedení vozu do původního stavu po havárii, opravení pneumatiky po defektu či výměna prorezivělého výfuku. Za technické zhodnocení automobilu, jsou obvykle považovány činnosti, které mění technické parametry vozu či rozšiřují jeho vybavenost a použitelnost. Například se může jednat o instalaci klimatizace, instalaci bezpečnostní přepážky či montáž tažného zařízení.

Provede-li podnikatel opravu na automobilu, který má zařazený ve svém obchodním majetku, nebo na vozidle které není v jeho obchodním majetku, ale je využíváno k jeho ekonomické činnosti, uplatní si tuto částku do nákladů. Pokud by se jednalo o technické zhodnocení, pak nejde o nákladovou položku, ale o položku, zvyšující vstupní cenu vozidla. Pokud by celková částka technického zhodnocení byla vyšší než 40 000 Kč, mohlo by se o něm účtovat jako o dlouhodobém hmotném majetku na účet 022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí a mohlo by se odpisovat samostatně (viz kapitola Odpisy).

Je-li technické zhodnocení na automobilu provedeno ještě před zařazením vozidla do dlouhodobého majetku, nejedná se o technické zhodnocení, ale o náklad spojený s pořízením automobilu a tudíž se zahrne spolu s ostatními náklady na pořízení a cenou pořízení automobilu do vstupní ceny vozidla.

Pokud podnikatel provede během roku na automobilu několik úprav, které neočekával a částky jednotlivých úprav nepřekročí stanovenou hranici 40 000 Kč, ale v úhrnu tuto hranici během roku překročí, bude podnikatel jednotlivé úpravy účtovat do nákladů. Na konci roku o celkovou sumu úprav sníží náklady, které by jinak byly neoprávněně navýšeny a současně zvýší vstupní cenu automobilu na účtu 022.

Technické zhodnocení nemusí být prováděno pouze na vlastním automobilu, ale může jej provádět také nájemce na pronajatém vozidle. Nájemce, který využil k financování osobního automobilu operativní leasing, může technické zhodnocení odpisovat, pouze pokud dodrží podmínky stanovené zákonem o dani z příjmů. *“Ve smyslu ustanovení § 28 odst. 3 ZDP jde o současné splnění těchto podmínek:*

- *technické zhodnocení hradí nájemce,*
- *souhlas vlastníka (pronajímatele) s odpisováním nájemcem je uveden v písemné smlouvě, tj. ve smlouvě o pronájmu nebo v samostatné smlouvě,*
- *vstupní cena není u vlastníka vozidla, z titulu takového technického zhodnocení, zvýšena.”* Jak tvrdí Janoušek (2011, s. 202)

Takto provedené technické zhodnocení pak nájemce zaúčtuje na účet 022, kde by byl zaúčtován i automobil a dále s ním zachází jako se samostatnou movitou věcí. V případě, že pronájem bude ukončen dříve, než nájemce technické zhodnocení plně odepíše, může nájemce se souhlasem pronajímatele uplatnit zůstatkovou cenu do daňových výdajů. Zůstatková cena lze uplatnit pouze do výše náhrady výdajů, které byly na toto technické zhodnocení vynaloženy. Pokud nájemce provedl technické zhodnocení bez souhlasu pronajímatele je povinen automobil při skončení pronájmu uvést do původního stavu. Odpisy ani zůstatkovou cenu nesmí zahrnout do daňových výdajů. Je-li nájemce plátcem DPH, má nárok na odpočet daně na vstupu u provedeného technického zhodnocení a to ve výši, která je závislá na účelu využití vozidla. *Janoušek říká, že po odpočtu daně je nájemce povinen ve lhůtě 5 let sledovat, zda nedošlo ke změně rozsahu použití technicky zhodnoceného vozidla pro účely, které zakládají nárok na odpočet daně.* Případná úprava odpočtu se provede v daňovém přiznání příslušného kalendářního roku. Pokud dojde k „přeúčtování“ technického zhodnocení z nájemce na pronajímatele, pak se jedná o zdanitelné plnění, které provedl nájemce ve prospěch pronajímatele.

U technického zhodnocení provedeného nájemcem na automobilu, který je předmětem finančního leasingu je postup obdobný. Jediným rozdílem je, že po přechodu vlastnických práv z pronajímatele na nájemce, zvýší nájemce zůstatkovou cenu technického zhodnocení o pořizovací cenu automobilu a dále odepisuje z této zvýšené vstupní ceny.

2.4 Odpovědnost za automobil

Za provoz, vzhled či technický stav vozidla odpovídá vždy jeho majitel a to i v případě, že vozidlo pro výkon své práce používají zaměstnanci. Na přestupky s tímto spojené poukazuje zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů. Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu, za který mu hrozí pokuta až 100 000 Kč, pokud:

- přikáže nebo dovolí, aby bylo použito vozidla, které nesplňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem,
- svěří řízení vozidla osobě, která není tělesně či duševně způsobilá k řízení vozidla, nezná předpisy a neovládá řízení vozidla v potřebném rozsahu nebo požila alkoholický nápoj či návykovou látku,
- svěří řízení motorového vozidla osobě, která není držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel,
- nezajistí, aby barevné provedení vozidla bylo nezaměnitelné s vozidly Vojenské policie, policie, celní správy, obecní policie a Vězeňské služby,
- přikáže nebo svěří řízení vozidla osobě, u které nezná údaje potřebné k určení totožnosti,
- použije antiradar.

Vzhledem k hustotě provozu se velmi často stávají dopravní nehody, či vznikají jiné škody na vozidlech, majetku či zdraví. Odpovědnost za škodu způsobenou provozem osobního automobilu řeší § 427 až § 431 občanského zákoníku.

Provozovatel motorového vozidla odpovídá za škodu vyvolanou zvláštní povahou tohoto vozidla. To znamená, že pokud vznikla škoda, jejíž původ spočívá v provozu, nemůže se provozovatel vozidla zprostit viny. Výjimkou je, pokud prokáže, že škodě nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí. Provozovatel odpovídá jak za škodu vzniklou na zdraví a věcech, tak za škodu vzniklou odcizením nebo ztrátou vozidla.

V případě, že nějaká osoba užije vozidla bez vědomí provozovatele, za škodu vzniklou tímto činem provozovatel neodpovídá. Pokud by ovšem provozovatel vozidla svou nedbalostí

takové užití umožnil, je odpovědný za případné škody spolu s osobou, která vozidlo neoprávněně užila.

2.5 Kniha jízd

Jak již bylo zmíněno výše, pro uplatnění výdajů za PHM do výdajů daňových a také pro účely silniční daně, musí podnikatel dokázat, že automobil byl využíván pro účely související s dosažením, zajištěním a udržením příjmů. K tomuto účelu slouží kniha jízd.

Kniha jízd se vede zvlášť pro každý osobní automobil, který podnikatel vlastní. Rozlišovacím znakem je SPZ automobilu. Do knihy se vyplní:

- typ vozidla,
- SPZ,
- používané PHM,
- stav tachometru na začátku období (k 1. lednu, k datu zahájení používání vozidla),
- stav tachometru na konci období (k 31. prosinci, k datu ukončení používání vozidla) a
- datum vydání (období, které kniha zachycuje).

Dále je třeba vyplnit obchodní jméno dopravce a jméno řidiče oprávněného k používání automobilu. Pokud je více oprávněných osob, vyplní se jména všech. Následně se eviduje každá jízda vozidla. Uvede se:

- datum jízdy,
- odkud-kam oprávněná osoba cestovala,
- účel cesty,
- čas odjezdu a příjezdu,
- stav tachometru při odjezdu a příjezdu,
- počet ujetých km (v rozlišení na služební a soukromé jízdy) a
- množství čerpaných PHM v litrech (případně se uvede cena za litr a celková částka).

Řidič je povinen se ke každé jízdě podepsat, aby bylo možno rozeznat, kdo danou jízdu uskutečnil. V současné době, se stále více objevuje vedení knihy jízd v elektronické podobě. Údaje, které obsahuje elektronická kniha, jsou totožné s údaji v knize papírové. Výhodou elektronické knihy jízd je její řízení pomocí GPS. Díky tomu může podnikatel pomocí počítače kontrolovat, kde se jeho vozy právě nacházejí a kdo s nimi v daném okamžiku jede. Další nespornou výhodou elektronické knihy jízd je, že dle nastavených

parametrů a průtokoměru umí porovnávat spotřebu PHM z technického průkazu se skutečnou spotřebou a tudíž není možnost, neoprávněně navyšovat spotřebu.

Podnikatel nemusí vést knihu jízd, pokud není plátcem DPH a uplatňuje paušální výdaj na dopravu. V tomto případě postačí podnikatelovo prohlášení, že vozidlo využíval pouze pro podnikatelskou činnost.

2.6 Vyřazení automobilu

Ne vždy zůstává automobil v obchodním majetku po celou dobu jeho použitelnosti. A proto tak jako při pořízení majetku existuje několik možností, i vyřazení automobilu může probíhat různými způsoby. Automobil bývá vyřazován z důvodu:

- prodeje,
- přearazení do osobního užívání,
- likvidace,
- odcizení aj.

Pokud dochází k prodeji, darování či přearazení osobního automobilu, je vlastník vozidla povinen do 10 pracovních dnů požádat o zápis změn údajů zapisovaných v registru silničních vozidel. Spolu s touto žádostí předkládá technický průkaz automobilu, osvědčení o registraci a ostatní doklady osvědčující změnu zapisovaných údajů.

Uplatnění DPH při vyřazení automobilu z obchodního majetku je závislé na způsobu vyřazení a na tom, zda byl při pořízení uplatněn nárok na odpočet daně. *Dle Janouška (2011) je, při splnění zákonem stanovených podmínek, vyřazení vozidla klasifikováno jako zdanitelné plnění, které se považuje za uskutečněné dnem použití vozidla pro účely nesouvisející s uskutečňováním ekonomických činností, popř. dnem, ke kterému přechází vlastnické právo ke vkladu, pokud je vozidlo vyřazeno z majetku plátce z důvodu vkladu. K datu uskutečnění zdanitelného plnění vzniká plátcovi povinnost uplatnit DPH na výstupu. Základem daně bude v tomto případě pořizovací cena vozidla, za kterou by bylo možné pořídit vozidlo, příp. obdobné vozidlo, ke dni uskutečnění zdanitelného plnění.*

2.6.1 Prodej automobilu

Prodej automobilu představuje úplatný převod vozidla, na základě kupní smlouvy. Cena, za kterou se automobil prodává, se do této smlouvy uvádí. K jejímu stanovení dochází dohodou mezi prodávajícím a kupujícím, přičemž tato cena by měla odpovídat obvyklé prodejní ceně podobných vozů. Tento příjem z prodeje je součástí základu daně z příjmů. Pokud je automobil vyřazen před koncem zdanitelného období a nebyl ještě zcela odepsán,

považuje se odpis ve výši jedné poloviny ročního odpisu za daňový výdaj. Dále jsou daňovým výdajem:

- zůstatková cena automobilu (stanovená jako rozdíl mezi vstupní cenou a celkovou výší daňových odpisů),
- výdaje na zprostředkování prodeje či
- výdaje na uvedení vozidla do požadovaného technického stavu.

Prodej automobilu podléhá DPH a tudíž je plátce daně povinen uplatnit daň na výstupu bez ohledu na to, zda při pořízení uplatnil nárok na odpočet daně. Základem daně je sjednaná kupní cena vozidla. Pokud se jedná o prodej automobilu osobě vymezené v § 36a odst. 3 zákona o DPH, pak se za základ daně považuje obvyklá cena. Výjimkou je prodej automobilu pořízeného do 31.3.2009, pokud plátce respektoval zákaz odpočtu daně dle zákona o DPH platného v roce 2009. V tomto případě má vliv na uplatnění DPH také důvod vyřazení vozidla. V případě vyřazení z důvodu prodeje, pak se jedná o plnění osvobozené od daně, u něhož není povinností přiznat DPH na výstupu.

Vyřazení automobilu prodejem se v účetnictví projeví na straně Má dáti účtu 541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a souvztačně na stranu Dal účtu 082 - Oprávky, čímž je zúčtována účetní zůstatková cena. Poté se účtuje vyřazení automobilu z evidence Na vrub účtu 082 a Ve prospěch účtu 022, kde byl majetek evidován. Automobil se vyřazuje z evidence v pořizovací ceně. Samotný prodej automobilu je zachycen Ve prospěch účtu 641- Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku. „Mezi účty 641 a 541 zjistíme výsledek z prodeje, který ovlivní hospodářský výsledek firmy“ Jak tvrdí Blaha (1996, s. 53)

2.6.2 Přeřazení do osobního užívání

Podnikatel – FO může osobní automobil zahrnutý do svého obchodního majetku kdykoli přeřadit do osobního užívání. Jediný daňový výdaj, který bude spojen s vyřazením vozidla, představují odpisy. Tento odpis je uplatněn ve výši jedné poloviny ročního odpisu, pokud byl automobil zahrnut v obchodním majetku na počátku zdaňovacího období, není ještě zcela odepsán a k převedení došlo před koncem zdaňovacího období. Toto vyřazení není třeba do 10 pracovních dnů oznámit na příslušném registračním místě, jelikož majitel je nezměněn.

Pokud by se podnikatel rozhodl tento automobil po převedení do osobního vlastnictví prodat, musí ohlídat stanovenou dobu 5 let ode dne, kdy bylo o automobilu naposledy účtováno. Dojde-li k prodeji do 5 let od data vyřazení z obchodního majetku, pak se jedná o

zdanitelný příjem. Je-li prodej uskutečněn až po 5 letech od přeřazení, jedná se o příjem osvobozený od daně z příjmů.

Pokud podnikatel uplatnil nárok na odpočet DPH při pořízení automobilu, má ke dni použití automobilu pro účely nesouvisející s uskutečňováním jeho ekonomických činností povinnost uplatnit daň na výstupu. Základ daně představuje cena, za kterou by bylo možné dané či obdobné vozidlo pořídit. Neuplatnil-li podnikatel nárok na odpočet daně při pořízení ani z části, nemá povinnost uplatnit daň na výstupu.

2.6.3 Likvidace automobilu

K likvidaci automobilu může dojít z důvodu dopravní nehody, opotřebení provozem nebo v důsledku živelní pohromy. V každém případě je vhodné sepsat likvidační protokol, který slouží k prokázání likvidace. Uvádí se do něj důvody, způsob a den likvidace, údaje o automobilu sloužící k jeho přesné identifikaci aj.

Pokud dochází k likvidaci vozu v důsledku jeho opotřebení, které je tak silné, že automobil je neprodejný a není vhodné jej opravovat, může jej poplatník zlikvidovat. Do daňových výdajů uplatní zůstatkovou cenu vozu (pokud nějaká je). Příjmem bude příjem za náhradní díly nebo příjem za šrot.

Dojde-li k likvidaci v důsledku dopravní nehody či havárie, která způsobila, že vozidlo je dále nepoužitelné, daňovým výdajem poplatníka budou výdaje na odvoz a likvidaci vozidla, úhrada škody vzniklé v důsledku havárie na majetku jiné osoby nebo daňová zůstatková cena. Zůstatkovou cenu lze uplatnit pouze do výše náhrady škody. Příjmem bude náhrada od pojišťovny, příjem za prodej šrotu, či příjem za prodej náhradních dílů. Aby mohlo dojít k vypořádání autonehody pojišťovnou, musí pojištěný co nejdříve odevzdat vyplněné tiskopisy a ostatní dokumenty o dopravní nehodě.

V případě likvidace v důsledku živelní pohromy je daňovým výdajem zůstatková cena vozidla a vzniklá škoda. Náhrada od pojišťovny představuje příjem pojištěného.

Než poplatník automobil vyřadí z účetnictví či evidence, měl by registrační místo požádat o vyřazení z registru silničních vozidel. Do 7 dnů od likvidace musí odevzdat SPZ automobilu a osvědčení o registraci vozidla na příslušném registračním místě. Dále musí také předložit potvrzení o převzetí autovraku vystavené příslušným zařízením, technický průkaz, do kterého se provede záznam o vyřazení. Pokud byl automobil zlikvidován, může pojišťovna pojištěnému vrátit poměrnou část zaplaceného pojistného, jestliže si o ni pojištěný zažádá. Po zániku pojištění musí vlastník vozidla odevzdat pojišťovně zelenou kartu a doklad o pojištění.

V účetnictví se vyřazení likvidovaného automobilu v důsledku opotřebení zaúčtuje pouze na stranu Má dáti účtu 082 – Oprávky a na stranu Dal účtu 022 – Samostatné movité věci. Při vyřazení v důsledku škody či autonehody se musí nejprve „doúčtovat“ zůstatková cena pomocí účtu 582 – Škody a souvztažně Na vrub účtu 082 – Oprávky. Následně probíhá vyřazení automobilu v pořizovací ceně, které se účtuje Ve prospěch účtu 082 souvztažně s účtem 022. Pokud máme nárok na náhradu škody od pojišťovny, pak na účtu 378 zachytíme pohledávku za pojišťovnou a současně na účtu 648 zachytíme výnos, který náhradou vznikl.

Z pohledu DPH likvidace automobilu nepředstavuje zdanitelné plnění.

2.6.4 Odcizení automobilu

Pokud dojde k odcizení automobilu a pachatel není do 2 měsíců od oznámení krádeže zjištěn, vystaví policie potvrzení, na základě kterého může být vozidlo vyřazeno z obchodního majetku a z registru vozidel. Skutečnost že vozidlo bylo odcizeno, je vlastník vozidla povinen oznámit do 10 pracovních dnů také registračnímu místu, kde po vydání potvrzení vlastník vozidla odevzdá osvědčení o registraci a technický průkaz automobilu. Odcizení vozu je nutné nahlásit také pojišťovně, které pojištěný vrátí doklad o pojištění odpovědnosti a zelenou kartu. Daňový výdaj představuje zůstatková cena vozidla, případně pořizovací cena vozidla, pokud ke krádeži a vystavení potvrzení od policie došlo do 1 roku od pořízení. Pokud policie vydala potvrzení do konce zdaňovacího období, lze jako daňový výdaj uplatnit také odpis ve výši jedné poloviny ročního odpisu. Pokud bylo potvrzení vydáno až po skončení zdaňovacího období, daňovým výdajem v období odcizení je roční odpis. V období následujícím lze daňově uplatnit poloviční odpis. Příjmem pak bude případná náhrada od pojišťovny.

Z pohledu DPH se nejedná o zdanitelné plnění.

3 Možnosti využití osobního automobilu v podnikání

V předchozí kapitole byly teoreticky popsány veškeré situace spojené s automobilem v podnikání. Následně je třeba přejít na praktickou část. Vysvětlit rozdíl mezi automobilem pořízeným na leasing, automobilem zařazeným do obchodního majetku, automobilem nezařazeným do obchodního majetku a automobilem v daňové evidenci.

3.1 Leasing

Většina podnikatelů a společností nenakupuje automobil za hotové, ale většinou využívají různých půjček, úvěrů či leasingu. Právě leasing je v současné době asi nejčastější

způsob financování. Na rozdíl od úvěrů nebo půjček, při financování leasingem zůstává majetek po celou dobu ve vlastnictví leasingové společnosti, která předmět leasingu pronajímá nájemci, případně nájemce získá předkupní právo na pronajímáný automobil.

Cena, kterou musí nájemce platit pronajímateli za automobil, se nazývá leasingová cena. Tuto cenu uhradí vlastníkově postupně v pravidelných splátkách, které zahrnují cenu automobilu, náklady spojené s pronajatým automobilem a také leasingovou marži.

Doba leasingu se u jednotlivých druhů majetku liší, ale zpravidla nepřevyšuje jejich délku ekonomické životnosti.

Výhodou leasingu je, že jednotlivé splátky jsou daňově uznatelným nákladem, pokud automobil slouží k zajištění, dosažení a udržení příjmů. Dále v porovnání s pořízením majetku na úvěr, leasing nezvyšuje zadluženost firmy.

Nejčastější druhy leasingu jsou:

- operativní leasing a
- finanční leasing.

3.1.1 Operativní leasing

Operativní, neboli provozní leasing představuje zpravidla krátkodobý pronájem automobilu, při kterém pronajatý automobil zůstává v majetku pronajímatele, který hradí veškerý servis, údržbu či případné opravy v případě poruch nebo poškození, které nevznikly vinou nájemce. Po skončení pronájmu, zůstává automobil ve vlastnictví pronajímatele. Nájemce je povinen během doby nájmu evidovat automobil na podrozvahových účtech.

„Operativní leasing je obvykle krátkodobější než leasing finanční a také doba pronájmu je obvykle kratší než doba ekonomické životnosti pronajatého majetku.“ Jak tvrdí Valouch (2012, s. 9). U operativního leasingu tedy nedochází k přepacení pořizovací ceny majetku.

Jelikož u tohoto pronájmu nedochází k následnému odkupu pronajatého automobilu nájemcem, zůstávají splátky po celou dobu nájmu fixní a není nutné platit akontaci.

Tento typ leasingu se ve firmě stává výhodný, pokud provozuje alespoň 10 vozidel (www.leaseplan.cz).

Nájemce účtuje o jednotlivých splátkách operativního leasingu, které jsou daňově uznatelným nákladem, ovšem je třeba je časově rozlišit. Časové rozlišení znamená, že do nákladů můžeme zaúčtovat pouze tu část nájemného, která přísluší danému účetnímu období. Pokud je nájemné hrazeno předem, zaúčtuje se zaplacená suma na účet 381- Náklady příštích období. V následujících účetních obdobích dochází k „přeúčtování“ příslušné části nájemného

do nákladů. Obdobně se postupuje, pokud je nájemné placeno pozadu. Rozdíl je ve zvoleném účtu časového rozlišení. Zde bude účtováno na účet 383 – Výdaje příštích období.

Dále může nájemce do svých nákladů zahrnout výdaje na běžné opravy spojené s provozem najatého automobilu jako je např. výměna stěračů. Tyto náklady jsou pro něj také daňově uznatelné.

3.1.2 Finanční leasing

Finanční leasing, neboli finanční pronájem s následnou koupí najaté věci, se od operativního leasingu liší tím, že u finančního leasingu dochází k převodu většiny rizik spojených s provozem automobilu a také většiny užitků na nájemce. Doba, po kterou je automobil pronajímán, bývá shodná s jeho ekonomickou životností, neboli dobou po kterou se majetek odpisuje. Tuto dobu lze dle zákona o dani z příjmů snížit až o 6 měsíců.

Pokud pořizujeme osobní automobil pomocí finančního leasingu, je třeba zaplatit první zvýšenou splátku, tzv. akontaci. Po zaplacení všech leasingových splátek dochází k odkupu vozidla nájemcem. Cena, za kterou pronajímatel nájemci automobil prodá je předem sjednaná a nikdy by neměla být vyšší než jeho zůstatková cena. To proto, aby u nájemce nedocházelo k dvojímu uplatnění hodnoty automobilu do nákladů. Kupní cena je tudíž spíše symbolická částka nebo je majetek ponechán nájemci bezúplatně. *Bezúplatně nabytý majetek nabyvatel ocení reprodukční pořizovací cenou a účtuje o něm jako o dlouhodobém majetku (Kolektiv autorů, 2012).* Nájemce (FO i PO) musí osobní automobil po odkoupení od pronajímatele zahrnout do obchodního majetku.

Nastane-li situace, která způsobí předčasné ukončení finančního leasingu, dochází k finančnímu vypořádání mezi pronajímatelem a nájemcem, dle podmínek uvedených ve smlouvě. Z pohledu daně z příjmů se již nebude jednat o finanční leasing nýbrž o pronájem, což znamená, že daňově uznatelným nákladem bude pouze poměrná část nájemného připadající na skutečnou dobu nájmu nebo skutečně zaplacené nájemné pokud je nižší. Ke změně dochází taky u daňové znatelnosti akontace. *Vychlopeč (2010) tvrdí, že zůstatek zaplacené akontace evidované u nájemce po předčasném ukončení smlouvy o finančním leasingu, nelze již uplatnit jako výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů.*

Nájemce musí po předčasném ukončení smlouvy zaplatit smluvní pokutu či náhradu škody dle podmínek uvedených ve smlouvě. Tato sankce se považuje výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Splátky nájemného, které jsou placeny za období po ukončení finančního leasingu jako výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů uznat nelze.

Stejně jako u operativního leasingu je třeba i zde časově rozlišit jednotlivé leasingové splátky.

3.2 Osobní automobil zařazený do obchodního majetku

Jedno z důležitých rozhodnutí podnikatele je, zda ke své podnikatelské činnosti bude využívat osobní automobil a také jak moc ho bude využívat. *Procházka (2011) ve svém článku uvádí, že pokud je pořizovací cena vozidla vyšší a podnikatel s ním najezdí méně kilometrů, jeví se výhodněji vozidlo zařadit do obchodního majetku.* Toto tvrzení ovšem není směrodatné a tudíž záleží na individuálním rozhodnutí podnikatele.

V současné době snad každá PO či podnikající FO, která vede účetnictví a ke své ekonomické činnosti využívá osobní automobil, zařadí toto vozidlo do svého obchodního majetku. Důvod je prostý. Pokud podnikatel či společnost využívá takový automobil pro pracovní cesty, jsou výdaje spojené s provozováním vozidla výdaji snižujícími základ daně. Aby se zabránilo neoprávněnému krácení daně, je třeba prokázat, že výdaje spojené s provozem vozidla byly opravdu výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů. K tomuto účelu slouží kniha jízd (viz kapitola 2.5).

Osobní automobil, který je zařazen do obchodního majetku, nemusí být využíván jen pro dosažení, zajištění a udržení příjmů. Podnikatel jej může využívat také pro své soukromé účely. V takovém případě, nelze veškeré výdaje spojené s provozem vozidla uznat jako daňové. Podnikatel je povinen krátit výdaje v poměru, v jakém je automobil využíván pro soukromé účely (k tomuto zjištění slouží kniha jízd). Krácení se týká také DPH. Pokud tedy podnikatel pravidelně využívá automobil ke svým soukromým účelům, nemůže uplatnit DPH v plné výši (např. u spotřebovaných PHM). Nárok na odpočet může uplatnit pouze ve výši odpovídající rozsahu použití automobilu pro jeho podnikatelskou činnost.

Za soukromou jízdu podnikatele se považuje také cesta z místa bydliště do místa podnikání či do provozovny.

Velmi časté je také používání automobilu podnikatele zaměstnanci. Využívá-li zaměstnanec osobní automobil k výkonu práce, nebo k cestám, které souvisí s výkonem práce, jsou daňově uznatelným výdajem podnikatele skutečně spotřebované PHM, které jsou doloženy doklady o jejich nákupu (vzniká mu také nárok na odpočet DPH). Jednotlivé pracovní cesty pak zaměstnanec eviduje v knize jízd. Ostatní výdaje spojené s provozováním automobilu jsou výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Zaměstnanci často využívají i tzv. „manažerských vozidel“, což jsou automobily podnikatelů, které zaměstnanci mohou využívat i pro své soukromé účely. Pokud byl

zaměstnanci poskytnut automobil i pro soukromé účely bezplatně, pak mu vzniká příjem, který je předmětem daně z příjmů ze závislé činnosti ve výši 1% vstupní ceny automobilu a to v každém měsíci, ve kterém mohl vozidlo použít. Pokud zaměstnanec během kalendářního měsíce využil postupně více osobních automobilů podnikatele, počítá se částka, představující 1%, z hodnoty toho vozu, jehož vstupní cena je nejvyšší. Mohl-li zaměstnanec během kalendářního měsíce využít více automobilů současně, považuje se za vstupní cenu součet vstupních cen všech vozidel, které mohl v daném měsíci použít. Z této částky se spočítá 1%, které představuje příjem zaměstnance. Pro tyto účely se do vstupní ceny vozu započítává i DPH (ať už je podnikatel plátce či neplátce). Částka ve výši 1% vstupní ceny není mzdový náklad, ale položka zvyšující základ daně z příjmů zaměstnance.

Přestože podnikatel poskytuje zaměstnanci osobní automobil i k soukromým účelům bezplatně, může do daňových výdajů zahrnout v plné výši prokázané výdaje související s provozováním automobilu, mimo výdajů na PHM. Pokud totiž zaměstnavatel nepožaduje po zaměstnanci náhradu PHM spotřebovaných na soukromé jízdy, musí v účetnictví odlišit jaká část spotřebovaných PHM byla využita pro soukromé účely zaměstnance a tudíž je daňově neuznatelná. K tomu slouží kniha jízd, ve které jsou rozlišeny jízdy pracovní a soukromé a počet ujetých kilometrů. Mimo rozlišení výdajů za PHM, musí podnikatel upravit také nárok na odpočet DPH. *Dle Janouška má podnikatel 2 možné postupy:*

- *při pořízení PHM uplatní nárok na odpočet daně pouze v poměrné výši odpovídající rozsahu použití PHM pro své ekonomické činnosti, nebo*
- *uplatní nárok na odpočet daně v plné výši. V tom případě se část přijatého zdanitelného plnění, která je použita pro soukromé jízdy zaměstnance, považuje za dodání zboží, které bylo spotřebováno pro účely nesouvisející s podnikáním, a uplatní se daň ve výši, za kterou by bylo možné předmětné PHM pořídit k datu uskutečnění zdanitelného plnění (den použití PHM pro soukromé jízdy zaměstnance).*

Za využívání automobilu pro soukromé účely zaměstnance může zaměstnavatel požadovat náhradu v podobě proplacení výdajů na PHM, které zaměstnanec spotřeboval pro své soukromé jízdy. K tomuto vypořádání by mělo docházet nejlépe za každý jednotlivý kalendářní měsíc. Při tomto vypořádání je třeba vypořádat také DPH. Zaměstnavatel má nárok na odpočet daně v plné výši dle dokladu o nákupu PHM. Při následném vyrovnání se zaměstnancem (prodeji PHM zaměstnanci), uplatní zaměstnavatel přijaté částky DPH na výstupu. Proplácí-li zaměstnanec zaměstnavateli PHM spotřebované pro soukromé jízdy, nedochází ke zvýšení základu daně z příjmů zaměstnance o 1%.

V obou případech poskytnutí automobilu zaměstnanci i pro soukromé účely uplatňuje zaměstnavatel veškeré ostatní výdaje spojené s provozem automobilu jako daňové. Pokud ovšem zaměstnanec během své soukromé jízdy poškodí automobil (např. dojde k dopravní nehodě), výdaje na opravy vozidla nejsou pro podnikatele daňově uznatelné.

3.3 Osobní automobil nezařazený do obchodního majetku

Jak již bylo uvedeno, téměř každý podnikatel využívá pro svou podnikatelskou činnost osobní automobil, ne vždy se ovšem jedná o vozidlo které je zahrnuto v obchodním majetku podnikatele.

Pokud podnikatel využívá ke své podnikatelské činnosti svůj soukromý automobil, může si jako daňově uznatelný výdaj uplatnit daň buď základní náhradu a náhradu výdajů za spotřebované PHM nebo pouze náhradu výdajů za spotřebované PHM. Obě náhrady současně může podnikatel uplatnit pokud:

- automobil nebyl nikdy dříve zahrnut do jeho obchodního majetku a nebyl pořízen pomocí finančního leasingu,
- automobil byl pořízen pomocí finančního leasingu, ale nájemné nepředstavovalo výdaj dle § 24 ZDP.

Pokud se jedná o automobil, který byl v obchodním majetku podnikatele, či byl pořízen podnikatelem pomocí finančního leasingu a nájemné nebo jeho část byla uplatněna jako výdaj dle § 24 ZDP, může podnikatel uplatnit jako daňově uznatelný výdaj pouze náhradu výdajů za spotřebované PHM.

Na náhradu jízdních výdajů ve výši základní náhrady a náhrady výdajů za spotřebované PHM má nárok také zaměstnanec, využil-li své soukromé vozidlo pro podnikatelskou činnost se souhlasem zaměstnavatele. Mimo tyto náhrady zaměstnanci náleží další cestovní náhrady. Pokud zaměstnanec použil své soukromé vozidlo pro pracovní cestu i v případě, že mu to zaměstnavatel nepovolil, pak nemá nárok na žádnou náhradu. Použití soukromého automobilu zaměstnance se řídí zákoníkem práce, nikoli zákonem o daních z příjmů jak tomu bylo u vozidla podnikatele.

Základní náhrada, která náleží zaměstnanci či podnikateli za použití soukromého vozu pro pracovní cestu se počítá jako součin sazby základní náhrady a počtu km ujetých během pracovní cesty. Sazba základní náhrady je stanovená v Kč za 1 km. V roce 2013 došlo v důsledku mírného snížení cen automobilů k poklesu této sazby pro osobní automobil z 3,70 Kč/km na 3,60Kč/km. Základní náhrada se vyplácí jako náhrada za opotřebení vozu

způsobené použitím automobilu pro pracovní cestu. Vyjadřuje příspěvek na amortizaci, opravy a údržbu či pojištění.

Náhrada za spotřebované PHM se stanoví dle vzorce 3.1.

$$náhrada = \frac{Spotřeba}{100} \cdot km \cdot cena PHM \quad (3.1)$$

Příčemž spotřebou se rozumí spotřeba PHM v l/100 km stanovená dle technického průkazu automobilu, pokud je v TP uvedeno více údajů o spotřebě, zjistí se aritmetický průměr všech uvedených spotřeb a ten se použije pro výpočet. Jestliže v TP vozidla není uveden žádný údaj o spotřebě, musí zaměstnanec zaměstnavateli poskytnout TP vozidla se shodnými parametry. Pokud tomu tak není, zaměstnavatel nemůže vyplatit náhradu za spotřebované PHM. *Jak uvádí Janoušek spotřebu vozidla nelze doložit žádným jiným dokladem než TP.* V takovém případě náleží zaměstnanci pouze základní náhrada. Pokud se jedná o soukromé vozidlo podnikatele, které nemá v TP uveden žádný údaj o spotřebě, bude se postupovat podle pokynu D-6, kde je uvedena spotřeba benzínu pro osobní automobil 6,9 l/100 km a spotřeba motorové nafty pro osobní automobil 5,8 l/100 km. Pokud se jedná o soukromý osobní automobil podnikatele s automatickou převodovkou, pak je spotřeba benzínu stanovena na 7,6 l/100 km a spotřeba motorové nafty na 6,4 l/100 km. Kilometry představují množství km ujetých soukromým vozidlem na pracovní cestě. Cena PHM se prokazuje dokladem o nákupu PHM. Tento doklad není proplácen, ale slouží pouze pro zjištění ceny. Respektuje se zpravidla cena z dokladu o čerpání jakéhokoli množství PHM, vystaveného maximálně dva dny před pracovní cestou, během pracovní cesty, nebo do dvou dnů po pracovní cestě. Doloží-li zaměstnanec více dokladů o čerpání PHM, stanoví se cena za litr jako aritmetický průměr všech cen. Zaměstnavatel nemá nárok na odpočet daně z přidané hodnoty u proplácených PHM. Pokud zaměstnanec či podnikatel nedoloží žádný doklad, použije se cena PHM stanovená vyhláškou MPSV pro příslušný rok. V současnosti dle vyhlášky č. 472/2012 ze dne 19.12.2012 jsou ceny stanoveny ve výši:

- 36,10 Kč u automobilového benzínu 95 oktanů,
- 38,60 Kč u automobilového benzínu 98 oktanů a
- 36,50 Kč u motorové nafty.

Pokud měl zaměstnanec či podnikatel během pracovní cesty nějaké nutné vedlejší výdaje (poplatky za parkování, dálniční poplatky, aj.), mohou být proplaceny, přičemž všechny výdaje musí být doloženy doklady. Tyto výdaje pak představují daňový výdaj.

Bývá-li soukromý automobil podnikatele využíván pravidelně pro pracovní jízdy, jednotlivé pracovní cesty se evidují do knihy evidence jízd soukromého vozidla, která obsahuje technické údaje o vozidle, datum, místo počátku a cíle jízdy a počet ujetých kilometrů. Náhrada za 1 km se pak stanoví dle vzorce 3.2.

$$\text{náhrada za 1 km} = \frac{\text{průměrná spotřeba dle TP} \cdot \text{cena PHM}}{100} + \text{základní sazba} \quad (3.2)$$

Takto vypočtená náhrada se násobí celkovým počtem km ujetých na pracovních cestách. Pokud podnikatel nemá doklad o čerpání PHM, použije se pro stanovení ceny vyhláška MPSV (viz výše).

V případě, že zaměstnanec využije na pracovní cestu svůj soukromý automobil, vzniká povinnost zaplatit za toto vozidlo silniční daň. Pokud zaměstnanec využil svůj automobil se souhlasem zaměstnavatele a na toto vozidlo nevznikla povinnost platit daň z jiného důvodu, je plátcem daně zaměstnavatel. Zaměstnanec se stává poplatníkem daně, pokud mu nenáleží žádné náhrady, např. pokud využil pro pracovní cestu svůj soukromý automobil bez souhlasu zaměstnavatele.

Zaměstnavatel si při prvním placení zálohy na daň zvolí způsob, jakým bude daň uplatňovat. Zda bude používat denní nebo roční sazbu. Pokud použije denní sazbu, pak se daň počítá z jednotlivých dnů, ve kterých byl automobil skutečně použit (nikoli za počet dnů trvání pracovní cesty). Při použití této sazby se daň stanoví následovně dle vzorce 3.3.

$$\text{silniční daň} = \text{denní sazba} \cdot \text{počet dnů využívání automobilu pro pracovní cesty v ČR} \quad (3.3)$$

Zvolený způsob uplatňování silniční daně nelze měnit během zdaňovacího období. Změna lze provést až při podání daňového přiznání. Zde si poplatník může zvolit sazbu, která je pro něj výhodnější.

Postup při uplatňování výdajů spojených s osobním automobilem je stejný u individuálního podnikatele i u společnosti.

3.4 Osobní automobil v daňové evidenci

Dosud se neustále počítalo s tím, že jde o PO či podnikající FO, která vede účetnictví. Ovšem existuje mnoho podnikatelů, kteří vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, nebo daňovou evidenci.

Princip daňové evidence spočívá v oddělené evidenci o peněžním hospodaření (příjmy a výdaje) od evidence majetku a závazků v pomocných knihách (Hakalová, 2006). Z tohoto

tvrzení vyplývá, že pokud podnikatel pořídí osobní automobil za hotové, musí to evidovat v peněžním deníku, a zároveň na kartách dlouhodobého majetku. Toto pořízení se v peněžním deníku projeví ve sloupcích pokladna výdej či běžný účet výdej a výdaje nedaňové DHM. Daňovým výdajem budou daňové odpisy tohoto automobilu za jednotlivé roky odpisování. Následně se vozidlo zaeviduje na inventární kartě hmotného majetku. Zde je důležité uvést přesný název či popis automobilu, aby jej bylo možné přesně identifikovat. Ideální je uvést SPZ automobilu.

V daňové evidenci si můžeme do výdajů daňových uplatnit stejné výdaje spojené s používáním firemního automobilu jako v účetnictví (výdaje za PHM, parkování, silniční daň, aj.). Také vedení knihy jízd či vyplacení cestovních náhrad se provádí stejně jako u podnikatele, který vede účetnictví.

Na konci zdaňovacího období se inventární karty dlouhodobého majetku doplní o poslední zápisy, kterými jsou daňové odpisy automobilu či časové rozlišení leasingu. Poté se karty a knihy uzavřou. V rámci „uzávěrkové úpravy“ daňových příjmů a výdajů se k daňovým výdajům přičtou daňové odpisy dlouhodobého hmotného majetku, zůstatková cena vyřazeného majetku a časové rozlišení splátek nájemného u majetku pořízeného formou leasingu. Pokud podnikatel během zdaňovacího období uplatňoval skutečné výdaje, ale nyní zjistil, že je výhodnější využít paušální výdaj na dopravu, musí daňové výdaje snížit o výši uplatněných PHM a zároveň zvýšit o příslušnou částku paušálu.

Rozhodne-li se podnikatel přejít z daňové evidence na účetnictví, nebo pokud překročí stanovené zákonné podmínky, musí provést několik úprav týkajících se dlouhodobého majetku. V první řadě zjistit stavy majetku, u finančního leasingu zjistit část výdajů, která nebyla uplatněna do základu daně do dne předcházejícího dni, ve kterém vznikla povinnost vedení účetnictví. K prvnímu dni účetního období se tyto zjištěné stavy spolu s ostatními převedou jako počáteční zůstatky rozvahových účtů. Neuplatněné výdaje finančního leasingu budou zachyceny na účtu 381 – Náklady příštích období.

Pro větší přehlednost jsou výhody a nevýhody jednotlivých způsobů využívání osobního automobilu zobrazeny v Tab. 3.1.

Tab. 3.1- VÝHODY A NEVÝHODY JEDNOTLIVÝCH ZPŮSOBŮ VYUŽÍVÁNÍ AUTOMOBILU

	OSOBNÍ AUTOMOBIL ZAŘAZENÝ DO OBCHODNÍHO MAJETKU	OSOBNÍ AUTOMOBIL NEZAŘAZENÝ DO OBCHODNÍHO MAJETKU
VÝHODY	<ul style="list-style-type: none"> – Daňová uznatelnost veškerých výdajů spojených s osobním automobilem – Možnost odpisovat majetek 	<ul style="list-style-type: none"> – Odpadá evidování majetku – Opravy a údržbu provádí vlastník vozidla – Není třeba mít prostor pro parkování vozidla
NEVÝHODY	<ul style="list-style-type: none"> – Využívá-li podnikatel automobil i pro soukromé účely, musí krátit daňové výdaje v příslušném poměru – Využívá-li zaměstnanec automobil i pro soukromé účely, lze daňově uplatnit pouze ty PHM, které byly spotřebovány na pracovní cesty 	<ul style="list-style-type: none"> – Daňově uznatelná je pouze silniční daň (pokud je poplatníkem zaměstnavatel), základní náhrada, náhrada výdajů za spotřebované PHM a nutné vedlejší výdaje (dálniční poplatky, aj.) – Automobil nelze odpisovat

ZDROJ: VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

4 Praktická aplikace

V této kapitole budou prakticky aplikovány dříve vysvětlené skutečnosti. Pro lepší znázornění budou jednotlivé případy předvedeny na fiktivní společnosti ABC. Tato společnost vede účetnictví a je plátcem DPH. Rozbor bude prováděn za zdaňovací období 2012. Společnost si klade za cíl minimalizovat náklady.

4.1 Charakteristika společnosti

Společnost ABC s.r.o. se zabývá poskytováním služeb - bezdrátového připojení k internetové síti. Tato společnost má 2 jednatele, kteří zajišťují reklamu, získávají nové klienty a provádí připojení, a 4 zaměstnance, kteří provádí připojení, údržbu a servis jejich služeb. Zaměstnanci pracují většinou ve dvojici. Ke své činnosti využívají 4 osobní automobily a také soukromý automobil zaměstnance. Každý z jednatelů má k dispozici jeden osobní automobil, další automobil využívá zaměstnanec i pro své soukromé účely, poslední vozidlo je využíváno pouze pro pracovní účely a zůstává v sídle firmy.

Dva automobily značky Škoda Octavia Combi pořídila společnost v roce 2006 formou finančního leasingu. Cena jednoho vozu byla 429 990 Kč. V současnosti je leasing splacen a automobily byl zařazený do obchodního majetku společnosti v hodnotě 2 000 Kč každý. Zdvihový objem motoru automobilu činí 1 968 cm³.

3. dubna 2009 společnost zakoupila osobní automobil Kia Cee'd v hodnotě 289 980 Kč. Automobil je financován finančním leasingem. Leasing bude splacen v 60 měsíčních splátkách. Výše zaplacené akontace činí 72 495 Kč a výše jednotlivých splátek 4 091,38 Kč. Automobil bude odkoupen za 1 000 Kč. Zvolená byla roční sazba daně silniční. Zdvihový objem motoru tohoto automobilu činí 1 582 cm³.

1. dubna 2011 společnost koupila za hotové osobní automobil Kia Venga. Cena automobilu byla 299 980 Kč. Současně k tomuto vozu přikoupili klimatizaci za 20 000 Kč. Ceny jsou uvedeny včetně 20% DPH. Toto vozidlo v roce 2012 využíval zaměstnanec společnosti i pro své soukromé účely. Zdvihový objem motoru automobilu činí 1 396 cm³.

Od 1. července do 31. prosince 2012 byl pro firemní účely využíván soukromý automobil zaměstnance značky Škoda Fabia. Zdvihový objem motoru činí 1 390 cm³ a zjištěná průměrná spotřeba dle údajů v TP je 7,1 l/100 km. Rok výroby 2000.

Vozidlo bylo využíváno vždy 2 dny v týdnu. Společnost pro tento automobil vede knihu jízd soukromého vozidla. Vozidlo zaměstnance je využíváno pouze touto společností, a tudíž se zaměstnavatel stává plátcem daně silniční i za tento automobil. Zvolena byla roční sazba daně.

Společnost využívá zrychlené daňové odpisy. Účetní odpisy jsou rovny daňovým. Osobní automobily jsou zařazeny do druhé odpisové skupiny, doba odpisování 5 let. Pro automobily zařazené do obchodního majetku společnost využívá roční sazbu daně silniční.

4.2 Odpisy

Ze všech výše uvedených automobilů lze odpisovat pouze vozidlo značky Kia Venga.

Výpočet odpisů zobrazuje následující tabulka Tab. 4.1:

Tab. 4.1 - VÝPOČET ZRYCHLENÝCH DAŇOVÝCH ODPISŮ

ROK	VÝPOČET ODPISU	ODPIS	ZŮSTATKOVÁ CENA	OPRÁVKY
2011	$\frac{266\,650}{5}$	53 330,00	213 320,00	53 330,00
2012	$\frac{2 \cdot 213\,320}{6 - 1}$	85 328,00	127 992,00	138 658,00
2013	$\frac{2 \cdot 127\,992}{6 - 2}$	63 996,00	63 996,00	202 654,00
2014	$\frac{2 \cdot 63\,996}{6 - 3}$	42 664,00	21 332,00	245 318,00
2015	$\frac{2 \cdot 21\,332}{6 - 4}$	21 332,00	0,00	266 650,00

ZDROJ: VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

V jednotlivých letech odpisování si společnost uplatní do nákladů částky odpisů uvedené v Tab. 4.1. Pokud by společnost uplatňovala místo zrychlených odpisů odpisy

lineární, pak by se pořizovací cena automobilu do nákladů promítla rovnoměrněji, jak zobrazuje Tab. 4.2:

Tab. 4.2 - VÝPOČET LINEÁRNÍCH DAŇOVÝCH ODPISŮ A SROVNÁNÍ SE ZRYCHLENÝMI ODPISY

ROK	VÝPOČET ODPISU	ODPIS	ZŮSTATKOVÁ CENA	OPRÁVKY	SROVNÁNÍ SE ZRYCHLENÝMI
2011	$\frac{266\,650 \cdot 11}{100}$	29 332,00	237 318,00	29 332,00	- 23 998,00
2012	$\frac{266\,650 \cdot 22,25}{100}$	59 330,00	177 988,00	88 662,00	- 25 998,00
2013	$\frac{266\,650 \cdot 22,25}{100}$	59 330,00	118 658,00	147 992,00	- 4 666,00
2014	$\frac{266\,650 \cdot 22,25}{100}$	59 330,00	59 328,00	207 322,00	+ 16 666,00
2015	59 328,00	59 328,00	0,00	266 650,00	+ 37 996,00

ZDROJ: VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

Z tabulky můžeme vyčíst, že pokud by společnost uplatňovala rovnoměrné odpisy, tak v prvních dvou letech by do nákladů uplatnili zhruba o 20 000 Kč méně než při odpisech zrychlených. Ve třetím roce by byly odpisy téměř vyrovnané. Zbývající dva roky by lineární odpisy až o několik desítek tisíc překračovaly odpisy zrychlené. Z tohoto srovnání vyplývá, že pokud chce společnost v současnosti minimalizovat náklady, bylo by pro ni výhodnější uplatňovat odpisy lineární, protože cenu automobilu promítnou do nákladů rovnoměrněji. Zrychlené odpisy více ovlivňují náklady, a tudíž i výsledek hospodaření, v následujících pár letech po pořízení vozidla. Poté už vliv není tak velký.

4.3 Automobily v účetnictví

Jelikož společnost vede účetnictví¹, je důležité odlišovat jednotlivé osobní automobily a s nimi související náklady. K tomuto účelu slouží analytická evidence. Pro jednotlivé automobily byly zvoleny následující analytické účty:

Škoda Octavia Combi 1	xxx.001
Škoda Octavia Combi 2	xxx.002
Kia Cee'd	xxx.003
Kia Venga	xxx.004

Před zařazením automobilu do obchodního majetku musí společnost správně ocenit tento majetek, jelikož do pořizovací ceny vozu nevstupuje DPH, naopak se tato cena zvyšuje o výdaje s pořízením související a technické zhodnocení provedené před zařazením vozidla do užívání. Zařazení do užívání se zaúčtuje následovně:

¹ Čísla účtů viz Příloha č. 1

TYP AUTOMOBILU	POŘIZOVACÍ CENA	ÚČTOVÁNÍ
Škoda Octavia Combi	2 000,-	022.001/221
Škoda Octavia Combi	2 000,-	022.002/221
Kia Venga – kupní cena	239 984,-	042.004/221
Kia Venga - klimatizace	16 000,-	042.004/221
Kia Venga	255 984,-	022.004/042.004

Automobil Kia Cee'd dosud není v majetku společnosti, proto nelze účtovat o jeho zařazení do užívání.

Pokud již má společnost automobily ve svém obchodním majetku, může v souvislosti s vozidlem účtovat následující operace:

1. VBÚ, Nákup PHM	501/221
2. VBÚ, Nákup doplňků a náhradních dílů k automobilu - nepřevyšují částku 40 000 Kč	501/221
3. Předpis zákonného pojištění	527/379
4. VBÚ, Úhrada zákonného pojištění	379/221
5. VBÚ, Placené zálohy na daň silniční	345/221
6. Předpis daně silniční	531/345
7. VPD, Nákup dálniční známky – ihned do spotřeby	538/211
8. Odpisy automobilu	551/082
9. VPD, Poplatky za provedení technické kontroly	518/211
10. VBÚ, Technické zhodnocení	022/221
11. Poškození automobilu havárií	
a. FAP, Oprava automobilu	511/321
b. VBÚ, Úhrada faktury	321/221
c. Předpis náhrady škody od pojišťovny	378/648
d. VBÚ, Úhrada od pojišťovny	221/378

Toto jsou typové účetní operace, které je třeba rozlišit pro jednotlivé automobily pomocí analytických účtů.

Pro osobní automobil Kia Cee'd, který ještě není plně splacen a tudíž není v obchodním majetku společnosti, nelze využít předchozí účtování. Zde může společnost účtovat pouze o akontaci, leasingových splátkách, silniční dani a nákupu PHM. Účtování u finančního leasingu v roce pořízení tohoto automobilu bude následující:

1. Předpis akontace		
a. Akontace	72 495,00 Kč	381/325
b. DPH 19%	13 774,05 Kč	343/325
2. Nájemné za jednotlivé měsíce		
a. Nájemné do 31.12.2009	4 091,38 Kč	518/325
b. DPH 19%	777,36 Kč	343/325
3. VBÚ, Úhrada nájemného a akontace	91 137,79 Kč	325/221
4. 31.12., Uplatnění poměrné části akontace	7 249,50 Kč	518/381

V roce 2010 došlo ke změně sazby DPH a tudíž je třeba upravit výši DPH u jednotlivých měsíčních splátek nájemného z 19 % na 20 %. Účtování se nemění.

V roce 2012 bude účtovat pouze nájemné a k 31. 12. uplatní opět poměrnou část akontace do nákladů.

4.4 Využívání soukromého automobilu zaměstnance

Od 1.července do 31.prosince byl vždy dva dny v týdnu využíván soukromý automobil zaměstnance. Povinnost platit silniční daň za toto vozidlo vznikla zaměstnavateli, který zvolil pro stanovení daně roční sazbu.

Stanovené období zahrnuje 26 týdnů, z čehož vyplývá, že automobil byl využíván 52 dní. Výše základní náhrady pro rok 2012 činí 3,70 Kč. Cena PHM pro rok 2012 dle vyhlášky 429/2011 Sb. činí 34,90 Kč/l. Pro stanovení náhrady jízdních výdajů slouží kniha jízd, přičemž tato náhrada je vyplácena vždy 1x měsíčně.

Dle údajů z knihy jízd ujel zaměstnanec za měsíc:

- červenec 50 km,
- srpen 80 km,
- září 60 km,
- říjen 30 km,
- listopad 50 km,
- prosinec 55 km.

Výpočet a výši jednotlivých náhrad zobrazuje Tab. 4.3:

Tab. 4.3 - VÝŠE VYPLÁCENÝCH NÁHRAD V JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCÍCH

Měsíc	Výpočet	Náhrada za 1 km v Kč	Náhrada za měsíc v Kč
Červenec	$\frac{7,1 \cdot 34,90}{100} + 3,7$	6,18	309,-
Srpen	$\frac{7,1 \cdot 34,90}{100} + 3,7$	6,18	494,-
Září	$\frac{7,1 \cdot 34,90}{100} + 3,7$	6,18	371,-
Říjen	$\frac{7,1 \cdot 34,90}{100} + 3,7$	6,18	185,-
Listopad	$\frac{7,1 \cdot 34,90}{100} + 3,7$	6,18	309,-
Prosinec	$\frac{7,1 \cdot 34,90}{100} + 3,7$	6,18	340,-

ZDROJ: VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

Roční sazba silniční daně za toto vozidlo činí 2 400 Kč. Její výši pro jednotlivé měsíce používání automobilu zjistíme jako 1/12 z této částky. Povinnost odvádět zálohy na daň za toto vozidlo vznikla zaměstnavateli v červenci 2012. První záloha bude splatná k 15. říjnu 2012, druhá pak k 15. prosinci 2012.

Výše první zálohy za období červenec až září 2012 činí 600 Kč, výše druhé za měsíce říjen a listopad činí 400 Kč. Celková výše daně za období červenec až prosinec 2012 činí 1 200 Kč, z čehož vyplývá, že společnosti vznikl nedoplatek na dani ve výši 200 Kč. Tento nedoplatek je společnost povinna zaplatit do 31. ledna 2013.

Pokud by společnost uplatnila denní sazbu 25 Kč/den, pak za 52 dní roku 2012, po které bylo vozidlo využíváno pro firemní účely, by daň silniční činila 1 300 Kč. Z toho vyplývá, že zvolená roční sazba daně silniční je výhodnější, proto při podávání daňového přiznání nedojde ke změně sazby daně.

4.5 Využívání firemního automobilu zaměstnancem pro soukromé účely

Po dohodě se společností bylo zaměstnanci povoleno využívat osobní automobil Kia Venga také pro soukromé účely – jízdy do místa výkonu povolání a zpět do místa bydliště. Zaměstnanec nakupuje PHM vždy za hotové a veškeré doklady o čerpání dokládá zaměstnavateli. K dorovnání PHM spotřebovaných pro soukromé a pro firemní účely dochází až poslední pracovní den v měsíci, dle knihy jízd.

V Tab. 4.4 jsou zobrazeny údaje vyjmuté z knihy jízd o množství ujetých kilometrů pro firemní a soukromé účely a údaje o PHM. Veškeré čerpání PHM se uskutečnilo v tuzemsku.

Tab. 4.4 - VÝTAH Z KNIHY JÍZD

Měsíc	Ujeto km celkem	Ujeto km soukromě	PHM		
			Cena za 1l (v Kč)	Čerpáno l	Cena celkem (v Kč)
1.	400	43	35,50	36,00	1 278,-
2.	385	40	35,80	35,00	1 253,-
3.	496	45	35,90	39,00	1 400,-
4.	452	42	37,50	38,00	1 425,-
5.	406	43	37,20	35,00	1 302,-
6.	415	40	37,30	37,00	1 380,-
7.	437	20	36,50	36,00	1 314,-
8.	465	44	36,90	38,00	1 402,-
9.	451	42	37,50	37,00	1 388,-
10.	443	42	38,70	37,00	1 432,-
11.	474	41	36,70	38,00	1 395,-
12.	352	26	35,20	34,00	1 197,-
Σ	5 176	468		440,00	16 166,-

ZDROJ: VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

Dle údajů uvedených v Tab. 4.4 lze určit, kolik je zaměstnanec povinen proplácet zaměstnavateli za jednotlivé měsíce. Výpočet částky se provede poměrně dle množství soukromě ujetých km, viz vzorec 4.1.

$$\text{výše náhrady} = \sum \text{PHM spotřebovaných pro soukromé jízdy} \cdot \text{cena za l PHM} \quad (4.1)$$

Množství PHM spotřebovaných pro soukromé účely se zjistí jako jedna setina součinu počtu soukromě ujetých km a průměrné skutečné spotřeby na 100 km. Přičemž průměrná skutečná spotřeba se zjistí jako podíl čerpaných PHM v litrech a množství ujetých km celkem, násobeno stem.

Dle předchozích postupů jsou náhrady za jednotlivé měsíce, po zaokrouhlení na celé Kč, jsou následující:

- leden 137 Kč,
- únor 130 Kč,
- březen 128 Kč,
- duben 132 Kč,
- květen 138 Kč,
- červen 133 Kč,
- červenec 60 Kč,
- srpen 133 Kč,
- září 129 Kč,
- říjen 137 Kč,
- listopad 120 Kč a

– prosinec 89 Kč.

Společnost uplatňuje nárok na odpočet daně z přidané hodnoty při nákupu PHM, a proto je důležité, v okamžiku přijetí úhrady od zaměstnance, upravit DPH. Tato úprava se provede uplatněním DPH na výstupu z částky, kterou zaměstnanec zaplatil společnosti za PHM spotřebované pro soukromé účely.

V účetnictví se tyto operace projeví následovně:

1. VPD, Nákup PHM

a. Cena bez DPH	501/211
b. DPH	343/211

2. PPD, Přijatá úhrada od zaměstnance za PHM

a. Cena bez DPH	211/668
b. DPH	221/343

Proplácet společnosti PHM za své soukromé jízdy je pro zaměstnance výhodnější, než kdyby mu za využívání firemního automobilu pro soukromé účely, vznikl další příjem ve výši 1 % vstupní ceny vozidla, který by podléhal dani z příjmů.

I přesto, že automobil není využíván jen pro ekonomickou činnost společnosti, není třeba provádět úpravu odpočtu DPH z pořízení automobilu, jelikož využívání pro soukromé účely není ani 10% z celkového počtu jízd a tudíž se uplatněná část od skutečné neliší alespoň o 10 procentních bodů, jak stanovuje § 75 zákona o DPH.

4.6 Srovnání pořízení automobilu za hotové a pomocí finančního leasingu

V dubnu 2011 společnost zakoupila v hotovosti osobní automobil Kia Venga, cílem následující podkapitoly, bude zjistit, zda tato metoda financování byla výhodnější, než pořízení pomocí leasingu.

Automobil byl pořízen za 266 650 Kč (bez DPH), v roce pořízení se tato částka projeví jako úbytek peněžních prostředků, nikoli náklad. Cena bude postupně vstupovat do nákladů až pomocí odpisů (v tomto případě zrychlených).

Při pořízení pomocí finančního leasingu:

– Kupní cena automobilu (včetně DPH)	319 980,00 Kč
– Pořizovací cena automobilu (bez DPH)	266 650,00 Kč
– akontace 25%	66 662,50 Kč
– koeficient navýšení	1,1
– doba splácení	60 měsíců
– výše měsíční splátky	3 760,88 Kč

- zůstatková cena 1 000,00 Kč
- leasingová cena 292 315,00 Kč.

Pokud společnost pořídila osobní automobil za hotové, vznikl ji v roce nákupu jednorázový výdaj ve výši pořizovací ceny automobilu. V následujících letech již žádné další výdaje související s pořízením nevzniknout. Jestliže by byl automobil pořízen pomocí finančního leasingu, výdaje v roce pořízení nejsou tak vysoké jako při koupi za hotové, ovšem částka, která představuje daňový náklad je zpočátku nižší, než hodnota odpisů. Srovnání jednotlivých druhů pořízení zachycuje Tab. 4.5:

Tab. 4.5 – SROVNÁNÍ JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ POŘÍZENÍ AUTOMOBILU

Rok	Hotovost		Finanční leasing	
	Výdaj (v Kč)	Náklad (v Kč)	Výdaj (v Kč)	Náklad (v Kč)
2011	319 980,-	53 330,-	120 612,54	43 847,28
2012	0,-	85 325,-	54 607,92	58 463,04
2013	0,-	63 996,-	54 607,92	58 463,04
2014	0,-	42 664,-	54 607,92	58 463,04
2015	0,-	21 332,-	54 607,92	58 463,04
2016	0,-	0,-	13 651,98	14 615,76
Σ	319 980,-	266 647,-	352 696,20	292 315,20

ZDROJ: VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

V leasingové smlouvě je uvedeno právo společnosti, nabýt automobil po ukončení leasingu. Tudíž se jedná o poskytování služeb, které podléhají DPH. Toto DPH je zachyceno ve výdajích.

Jelikož si společnost klade za cíl minimalizovat náklady, bylo by pro ni výhodnější, kdyby osobní automobil Kia Venga pořídila pomocí finančního leasingu, nikoli koupí za hotové. Tím že společnost pořídila automobil za hotové, provedla jednorázový výdaj v částce 319 980 Kč, při pořízení pomocí leasingu je sice celkový výdaj vyšší, ale rozprostře se do šesti zdaňovacích období, čímž společnost získává peněžní prostředky, které může investovat do jiných činností.

4.7 Paušální výdaj na dopravu versus skutečné výdaje (náklady)

Společnost ABC s.r.o. uplatňuje skutečné výdaje na dopravu a parkovné. Jelikož se jedná o místní společnost, která poskytuje své služby lidem v blízkém okolí sídla firmy, nejsou výdaje na PHM příliš vysoké. Množství čerpaných PHM v jednotlivých měsících zobrazuje tabulka Tab. 4.5. Částky uvedené v Tab. 4.6 představují daňové náklady, tzn. po odečtení DPH a krácení o soukromé jízdy zaměstnance.

Tab. 4.6 - SKUTEČNÉ DAŇOVÉ NÁKLADY NA PHM A PARKOVNÉ

Měsíc	Skutečné daňové náklady na PHM a parkovné v Kč			
	Škoda Octavia 1	Škoda Octavia 2	Kia Cee'd	Kia Venga
Leden	2 233,24	2 362,41	1 549,11	927,96
Únor	2 187,41	2 044,09	1 603,27	1 044,12
Březen	2 466,70	2 358,63	1 303,28	1 038,62
Duben	2 697,35	2 167,77	1 218,29	1 055,45
Květen	2 309,54	2 403,20	1 485,77	946,96
Červen	2 351,22	2 226,84	1 375,78	1 016,95
Červenec	2 057,81	2 186,51	1 535,77	1 034,96
Srpen	2 347,13	1 954,13	1 295,78	1 035,29
Září	2 655,09	2 387,33	1 186,62	1 027,62
Říjen	2 547,92	2 061,48	1 415,78	1 056,29
Listopad	2 443,21	2 131,27	1 328,28	1 042,45
Prosinec	2 103,16	2 013,61	1 480,77	908,46
Celkem	28 399,78	26 297,27	16 778,50	12 135,13

ZDROJ: VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ

V Tab. 4.6 můžeme vidět celkovou výši daňových nákladů na PHM a parkové uplatněné společností, pokud by společnost použila paušální výdaj na dopravu, pak by za každý měsíc využívání automobilu pouze pro firemní účely měla daňový náklad 5 000 Kč, v měsíci kdy by byl automobil využíván i k soukromým účelům by byla výše paušálu 4 000 Kč. Tento paušál, by ale společnost mohla využít pouze na 3 osobní automobily.

Pro společnost by bylo vhodné, na konci zdaňovacího období uplatnit výdajový paušál, jelikož by došlo k navýšení nákladů a tudíž ke snížení základu daně. Výdajový paušál by měl být uplatněn na osobní automobil Kia Venga, Kia Cee'd a Škoda Octavia 2, jelikož právě u těchto vozů vzniká nejvyšší rozdíl mezi skutečnými a paušálními výdaji. U automobilu Kia Venga, lze uplatnit pouze krácený paušální výdaj ve výši 4 000 Kč měsíčně.

4.8 Daň silniční

Společnost má povinnost platit silniční daň za všechna vozidla, která využívá pro svou podnikatelskou činnost, mimo vozidla, u nichž vznikla povinnost jiné osobě. Společnosti ABC, s.r.o. vznikla v průběhu roku 2012 povinnost platit tuto daň za 5 osobních automobilů.

Roční sazba daně pro osobní automobily Škoda Octavia a Kia Cee'd činí 3 000 Kč. Roční sazba daně pro automobil Kia Venga činí 2 400 Kč. Tyto automobily byly využívány společností pro pracovní účely po celý rok. Daň pro soukromý automobil již byla zjištěna v podkapitole 4.4.

Společnost má povinnost odvádět zálohy na daň silniční k 15. dubna, 15. červenci, 15. říjnu a 15. prosinci. Výše zálohy za jednotlivý automobil se stanoví jako 1/12 z roční sazby násobená stanoveným počtem měsíců. Pro automobil Kia Venga činí měsíčně silniční daň 200 Kč, pro automobily Škoda Octavia a automobil Kia Cee'd je činí výše daně připadající na každý měsíc 250 Kč. Výše záloh za jednotlivá období činí:

OBDOBÍ	SPLATNOST	ČÁSTKA
1/2012-3/2012	15.4.2012	2 850 Kč
4/2012-6/2012	15.7.2012	2 850 Kč
7/2012-9/2012	15.10.2012	3 450 Kč
10/2012-11/2012	15.12.2012	2 300 Kč

Za měsíc prosinec se záloha na daň neodvádí.

Výsledná daňová povinnost této společnosti činí 12 600 Kč. Zjistí se jako součet všech ročních sazeb jednotlivých osobních automobilů. Částka, kterou společnost zaplatila v průběhu zdaňovacího období na zálohách, činí 11 450 Kč. Pokud porovnáme výslednou daňovou povinnost s uhrazenými zálohami, vznikla společnosti daňová povinnost ve výši 1 150 Kč. Tato daňová povinnost je splatná v termínu podání daňového přiznání, tzn. do 31.1.2012.

Účtování viz podkapitola 4.3.

4.9 Shrnutí

Z předchozího textu vyplývá, že při požadavku společnosti minimalizovat náklady spojené s pořízením a provozem osobních automobilů by bylo vhodné provést určité změny. Zrychlené odpisy nejsou vhodné, jelikož v prvních letech do nákladů promítnou mnohem vyšší podíl automobilu než odpisy lineární, což je proti požadavku společnosti. Aby byly náklady v současné době co nejnižší, měly být zvoleny odpisy rovnoměrné.

Vhodné je využívání soukromého automobilu zaměstnance. Pokud by se společnost rozhodla pořídit si další osobní vozidlo, byly by náklady mnohem vyšší. Využíváním automobilu zaměstnance se do nákladů společnosti promítne pouze 3 208 Kč za vyplacené náhrady a daň silniční. Zvolená roční sazba silniční daně je optimální, jelikož výsledná daňová povinnost je o 100 Kč nižší, než pokud by byla použita denní sazba.

Vhodné bylo také požadování náhrad za spotřebované PHM zaměstnancem pro soukromé účely, jelikož přijaté úhrady se společnosti promítnou do výnosu a tím nepřímo sníží náklady. Zvyšování daně z příjmů zaměstnance o 1 % vstupní ceny automobilu, by pro společnost nemělo žádný vliv.

Při koupi automobilu Kia Venda došlo k nevhodnému financování. Pro společnost by bylo lepší využít finanční leasing. Celkové náklady na pořízení by sice byly vyšší než u financování za hotové, ovšem do daňových nákladů by se promítly rovnoměrněji a v delším časovém horizontu.

Pokud by společnost nepožadovala minimalizovat náklady spojené s provozem automobilu, bylo vhodné na konci zdaňovacího období změnit skutečné výdaje na výdaje paušální. Skutečné výdaje na PHM a parkovné společnosti jsou mnohem nižší, než výdaje paušální a tudíž společnosti vzniká vyšší základ daně z příjmů a tím i vyšší daň.

5 Závěr

Bakalářská práce vysvětluje využívání osobního automobilu v podnikání ať už z pohledu právnických osob či podnikajících fyzických osob. Zabývá se těmi nejčastějšími situacemi, které mohou nastat při využívání osobních automobilů.

Cílem bakalářské práce bylo vysvětlit používání automobilu v podnikání, zhodnotit výhody a nevýhody jednotlivých možností využívání osobního automobilu v podnikání, posoudit vhodnost zvoleného způsobu pořízení z daňového pohledu a vše názorně ukázat na praktickém příkladu. Tohoto cíle bylo v bakalářské práci dosaženo.

První část této práce vysvětluje teoretická východiska využívání osobního automobilu v podnikání. Zde jsou vysvětleny vlivy, které ovlivňují rozhodování podnikatele o pořízení automobilu. Ať už se jedná o povinnosti spojené s automobilem, jako je vedení knihy jízd, placení silniční daně či odpovědnost za automobil, tak výhody v podobě uplatňování výdajů do daňových nákladů, či možnost rychlého a pohodlného přesunu. Jsou zde vysvětleny způsoby pořízení a vyřazení automobilu, odpisování vozidla i možnost provedení technického zhodnocení.

Třetí kapitola vysvětluje možnosti využívání automobilu v podnikání. Automobil, který je využíván pro firemní účely nemusí být nutně v obchodním majetku, nebo naopak automobil který je v obchodním majetku, nemusí být využíván jen pro firemní jízdy. Lze využívat soukromých automobilů zaměstnanců či podnikatele. Dalším v současné době velmi rozšířeným benefitem je využívání firemních automobilů zaměstnanci i pro soukromé účely. Dále vzniká drobný rozdíl, pokud se jedná o automobil podnikatele, který vede daňovou evidenci. Tyto aspekty jsou vysvětleny v rámci této kapitoly.

Poslední část bakalářské práce vysvětluje předchozí teoretické úvahy na praktickém příkladu. Pro tyto účely byla zvolena fiktivní společnost ABC s.r.o., která ke své činnosti využívá několik osobních automobilů. Pomocí této společnosti bude ukázáno účtování spojené s automobily, prakticky budou vysvětleny odpisy vozu. Je zde analyzována vhodnost zvoleného způsobu financování při pořízení nového automobilu, výpočty náhrad za využívání automobilu zaměstnance. V neposlední řadě se zde srovnává možnost uplatňování skutečných výdajů na PHM s výdaji paušálními.

Některé oblasti, které se také týkají problematiky osobního automobilu v podnikání, byly vynechány, jelikož je nepovažuji za typické pro běžného podnikatele či společnost. Patří zde například pořízení automobilu z jiného státu než z tuzemska, další způsoby pořízení či

vyřazení automobilu, specifické případy u leasingu aj. Ve své práci jsem postupovala dle platné legislativy.

Seznam použité literatury

a) Odborné knihy

BLAHA, Jaroslav a Viola ŠEBESTÍKOVÁ. *Investiční majetek a leasing (se zaměřením na daňové a účetní aspekty)*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 1996. 167 s. ISBN 80-7078-320-6.

HAKALOVÁ, Jana a Yvetta PŠENKOVÁ. *Daňová evidence podnikatelů*. 1. vyd. Ostrava: VŠB – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2006. 102 s. ISBN 80-248-1064-6.

HÓTOVÁ, Renáta a kolektiv. *Účetnictví*. 1. vyd. Ostrava: VŠB - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2006. 172 s. ISBN 80-248-0837-4.

JANOUSEK, Karel, Dagmar FITŘÍKOVÁ, Dagmar Procházková, Christian Žmolík. *Automobil v podnikání*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 440 s. ISBN 978-80-7263-668-6.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2012*. 10. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. 440 s. ISBN 978-80-7263-726-3.

STROUHAL, Jiří, Renata ŽIDLICKÁ, Bohuslava KNAPOVÁ, Zdenka CARDOVÁ. *Účetnictví 2010, velká kniha příkladů*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a.s., 2010. 712 s. ISBN 978-80-251-2907-4.

VALOUCH, Petr. *Leasing v praxi – praktický průvodce*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 120 s. ISBN 978-80-247-4081-2.

VYCHOPENĚ, Jiří. *Finanční leasing z účetního a daňového pohledu*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 157 s. ISBN 978-80-7357-590-8.

b) Články v odborných časopisech

BENDA, Václav. Prodej automobilu pořízeného po 1. 4. 2009. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 19. ISSN: 1212-4710

JANDA, Karel. Kdy nemůže vzniknout technické zhodnocení? *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 15. ISSN: 1212-4710

JANDA, Karel. Povinnost k dani silniční při uplatnění paušální sazby daně z příjmů. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 27. ISSN: 1212-4710

JANDA, Karel. Převod ojetého vozidla z osobního majetku do obchodního majetku. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 12. ISSN: 1212-4710

JANDA, Karel. Technické zhodnocení může vznikat postupně. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 9. ISSN: 1212-4710

NIGRIN, Jiří. Automobil zakoupený v zahraničí. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 16. ISSN: 1212-4710

SEDLÁKOVÁ, Eva. Automobil poskytovaný zaměstnanci i pro soukromé účely. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 20. ISSN: 1212-4710

SEDLÁKOVÁ, Eva. Kniha jízd. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 18. ISSN: 1212-4710

SEDLÁKOVÁ, Eva. Najatá vozidla. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 8. ISSN: 1212-4710

SEDLÁKOVÁ, Eva. Paušální výdaj na dopravu. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 9. ISSN: 1212-4710

SEDLÁKOVÁ, Eva. Předpokládané výdaje. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 26. ISSN: 1212-4710

SEDLÁKOVÁ, Eva. Výpůjčka vozidla. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 14. ISSN: 1212-4710

STARÝ, Karel. Automobil pořízený na úvěr. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 24. ISSN: 1212-4710

STARÝ, Karel. Okamžik vyřazení odepsaného automobilu z účetnictví. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 13. ISSN: 1212-4710

STARÝ, Karel. OSVČ a automobil pořízený formou finančního leasingu. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 11. ISSN: 1212-4710

STARÝ, Karel. Prodej automobilu. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 22. ISSN: 1212-4710

STARÝ, Karel. Vyřazení automobilu po krádeži. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 20. ISSN: 1212-4710

STARÝ, Karel. Využívání automobilu zaměstnanci. *1000 řešení*. 2012, č. 3, s. 18. ISSN: 1212-4710

TESAŘOVÁ, Zdeňka. Dotazy a odpovědi k dani silniční. *FINANČNÍ, DAŇOVÝ A ÚČETNÍ BULLETIN*. 2012, č. 2, s. 82. ISSN: 1210-5570

TESAŘOVÁ, Zdeňka. Dotazy a odpovědi k dani silniční. *FINANČNÍ, DAŇOVÝ A ÚČETNÍ BULLETIN*. 2012, č. 3. ISSN: 1210-5570

ÚLEHLOVÁ, Helena. Poskytování cestovních náhrad při zahraniční pracovní cestě podle aktuální úpravy v zákoníku práce a související úpravy daní a zákonného pojistného. *FINANČNÍ, DAŇOVÝ A ÚČETNÍ BULLETIN*. 2012, č. 3, s. 58. ISSN: 1210-5570

c) Právní předpisy

Opatření čj. 281/89 759/2001, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro podnikatele. Příloha č. 2 Postupy účtování pro podnikatele. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/finance/ucetnictvi/postupy/priloha2t0.aspx>

Pokyn GFR č. D-6. *Pokyn k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů*. Praha: Generální finanční ředitelství, 2011. 64 s. Č. j. 32320/11-31.

Vyhláška č. 472 ze dne 19. Prosince 2012 o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad. In: *Sbírka předpisů České republiky*. 2012, částka 177/2012. Dostupný také z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/14237/Vyhlasaka_472_2012.pdf.

Zákon č. 16 ze dne 21.12.1992 o dani silniční. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 006. Dostupný také z: Daňové zákony – úplná znění k 1.1.2013. ISBN 978-80-247-4643-2

Zákon č. 40 z dne 26.2.1964 občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1964, předpis 40. Dostupný také z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcanzak/>

Zákon č. 151 ze dne 10.7.1997 o oceňování majetku a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, částka 054. Dostupný také z: <http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-151-1997-sb-o-ocenovani-majetku-a-o-zmene-nekterych-zakonu-zakon-o-ocenovani-majetku/cele-zneni/>

Zákon č. 168 ze dne 13.7.1999 o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 57. Dostupný také z: <http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-168-1999-sb-o-pojisteni-odpovednosti-za-skodu-zpusobenou-provozem-vozidla-a-o-zmene-nekterych/cele-zneni/>

Zákon č. 235 ze dne 1.4.2004 o dani z přidané hodnoty. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 078. Dostupný také z: Daňové zákony – úplná znění k 1.1.2013. ISBN 978-80-247-4643-2.

Zákon č. 361 ze dne 14.9.2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98. Dostupný také z: http://www.mdcz.cz/cs/Legislativa/Legislativa/Legislativa_CR_silnicni/

Zákon č. 586 ze dne 20.11.1992 o daních z příjmů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 117. Dostupný také z: Daňové zákony – úplná znění k 1.1.2013. ISBN 978-80-247-4643-2.

d) Elektronické zdroje

DLASK, Tomáš. Osobní automobil jako výhodný zaměstnanecký benefit. (9.6.2011). Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/automobil-jako-zamestnanecky-bonus/>

EVIDENCE MAJETKU. Odpisování majetku. Dostupné z: <http://odpisy-majetku.mcsoftware.cz/index.php?kat=odpisy>

FINANCE.CZ. Věčná otázka: Mít či nemít vozidlo v podnikání? (18.8.2011). Dostupné z: <http://www.financninoviny.cz/zpravy/vecna-otazka-mit-ci-nemit-vozidlo-v-podnikani/676216>

FUČÍKOVÁ, Jana. Účtování leasingu 2. díl: praktický příklad. (16.9.2011). Dostupné z: <http://www.uctovani.net/clanek.php?t=Uctovani-leasingu-2-dil-prakticky-priklad-&idc=48>

JAK PODNIKAT. Paušál na dopravu autem. Dostupné z: <http://www.jakpodnikat.cz/pausalni-vydaje-auto.php>

KUČEROVÁ, Dagmar. Dejte si auto do daňových výdajů. Přinášíme tipy, jak na to. (1.6.2010). Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/automobil-v-podnikani-fyzickych-osob/>

KUČEROVÁ, Dagmar. DPH u leasingu se řídí novými pravidly. (5.1.2009). Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/dph-u-leasingu-se-ridi-novymi-pravidly/>

KUČEROVÁ, Dagmar. Využití firemního auta pro soukromé účely je novou hrozbou. Čtěte proč. (29.5.2012). Dostupné z: <http://ohrozeny.podnikatel.cz/clanky/vyuziti-firemniho-auta-pro-soukrome-ucely-je-novou-hrozbou-ctete-proc/>

LEASEPLAN.CZ. Operativní leasing. Dostupné z: <http://www.leaseplan.cz/produkty-a-sluzby/operativni-leasing>

LUKÁŠOVÁ, Miriam. Jak na účtování dlouhodobého majetku přehledně. (24.2.2012). Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/jak-na-uctovani-dlouhodobeho-majetku-prehledne/>

LUKÁŠOVÁ, Miriam. Umíte účtovat o nových vozidlech?(21.8.2012). Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/umite-uctovat-o-novych-vozidlech/>

MACHÁČEK, Ivan. Postupy vedoucí k optimalizaci daňové povinnosti podnikající fyzické osoby za rok 2009. (16.2.2010). Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d8689v11503-postupy-vedouci-k-optimalizaci-danove-povinnosti-podnikajici-f/>

MACHOVÁ, Helena. Přerušení odpisování. (24.5.2012). Dostupné z: <http://www.du.cz/?cid=286017>

MATĚJKOVÁ, Adéla. Daňové dopady nabytí majetku děděním a darováním. (22.7.2008). Dostupné z: <http://pravniradce.ihned.cz/c1-26019910-danove-dopady-nabyti-majetku-dedenim-a-darovanim>

MORITZOVÁ, Renata. Kdo má nárok na vrácení DPH při koupi vozu. (11.9.2008). Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/kdo-ma-narok-na-vraceni-dph-pri-koupi-vozu/>

PILAŘOVÁ, Ivana. Účetní odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. (1.6.2007). Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d2247v2990-ucetni-odpisy-dlouhodobeho-hmotneho-a-nehmotneho-majetku/>

PROCHÁZKA, Ondřej. Vyplatí se zařadit vozidlo do obchodního majetku? (19.8.2011). Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/322471-vyplati-se-zaradit-vozidlo-do-obchodniho-majetku-/>

REDAKCE. Miliónové auto...jak ho zaplatit. (19.5.2006). Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/milionove-auto-jak-ho-zaplatit/>

Seznam symbolů a zkratk

Σ	suma, celkové množství
BÚO	běžné účetní období
D	dal – strana účtu
DPH	daň z přidané hodnoty
DUN	daňově uznatelný náklad
FAP	faktura přijatá
FO	fyzická osoba
KC	kupní cena
l	litr
MD	má dáti – strana účtu
PHM	pohonné hmoty
PO	právnícká osoba
ROS	roční odpisová sazba
RPC	reprodukční pořizovací cena
SPZ	státní poznávací značka
TP	technický průkaz
TZh	technické zhodnocení
ÚO	účetní období
VBÚ	výpis z běžného účtu
VC	vstupní cena
VPD	výdajový pokladní doklad
ZC	zůstatková cena
ZČ	závislá činnost
ZDP	zákon o dani z příjmů

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10.5.2013

Eva Kupková

Eva Kupková

Seznam příloh

Příloha č. 1: Účtový rozvrh 2009